

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Bakalářské kombinované studium
2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Ján Zvara

Olympiáda v Naganu a český hokej. Sportovní výsledky a tiskový ohlas.

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Evžen Staněk

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor combined studies
2010 – 2013

BACHELOR THESIS

Ján Zvara

The Olympics in Nagano and Czech ice hockey. Sporting result
and press reaction.

Praha 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Mgr. Evžen Staněk

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 14.2.2013

Jméno autora

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce Mgr. Evženu Staňkovi za vedení mé práce, za cenné podněty a rady, dále konzultantům PhDr. Otto Čmolíkovi CSc. a Mgr. Martinovi Čmolíkovi, kteří mi poskytli rady a pomoc, a též Mgr. Robertu Zárubovi za konzultace a zapůjčení knížek z jeho knihovny.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá sportovními výsledky 18. zimních olympijských her v Naganu a tiskovým ohlasem na tyto hry, zejména vítěznou cestou českých hokejistů k získání zlatých olympijských medailí. V práci je zkompletována souhrnná dokumentace průběhu her z denního tisku, analýza komentářů a ohlasů, jsou zde popsány klíčové momenty tohoto zápolení, zejména pak výkony a umístění našich hokejistů.

Zároveň práce přináší hodnocení činnosti sportovních novinářů, komentátorů a popisuje úlohu masmédií při popularizaci Nagana. Důležitá část práce je konfrontace bezprostředních ohlasů her v době průběhu olympiády a hlubší zamyšlení odborné literatury nad touto událostí s odstupem doby.

V poslední kapitole a v závěru jsou uvedeny a shrnuty klíčové poznatky spočívající v inspirativním vlivu úspěchu našich hokejistů v různých oblastech, zejména ve sportovní, společenské a morální v České republice, ale i v zahraničí.

Klíčové pojmy

Bakalářské práce, olympijské hry, lední hokej, sportovní vzory, sportovní výsledky, zimní sporty, olympijské medaile, dokumentace, média, ohlasy, profesionální přístup, reprezentační tým na OH v Naganu.

Annotation

This bachelor's thesis is concerned with sports results and press response in Nagano, in particular, to the Czech hockey players' victorious path to winning the Olympic gold medals. A complete summary documentation of the course of the games has been prepared from the daily press and, along with analysis of commentary and responses, the key moments of the struggle are described – in particular the performances and placement of our hockey players.

Simultaneously, the paper evaluates the work of sports journalists and commentators, and describes the role of mass media in the popularization of Nagano. An important part of the thesis is the confrontation of the immediate response to the games during the Olympics and the deeper thinking of expert literature regarding this event with the passing of time.

The final chapter and conclusion states and summarized the key findings consisting of the inspirational influence of the success of our hockey players in various areas, in particular the sport, social and moral areas in the Czech Republic, as well as abroad.

Key Terms

Bachelor thesis, olympic games, , ice hockey, sporting example, sporting result, wintertime sport, olympic medal, documentation, media, responses, professional approach, representational team at the Olympic games in Nagano

OBSAH

ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST	
1. Krátká charakteristika zimních olympijských her do Nagana	9
2. Olympijské hry v Naganu a Česko	11
2.1. Vítězná cesta českých reprezentantů v Naganském hokejovém turnaji	11
2.2. Shrnující výsledky hokejového "Turnaje století".....	14
2.3. Boje o zlato očima hráčů	18
2.4. Ohlasy doma a ve světě na úspěch českých hokejistů	23
2.5. Kateřina Neumanová a další čeští úspěšní reprezentanti	27
2.6. Přehled a umístění našich reprezentantů na XVIII. zimních OH	29
3. Olympiáda v Naganu a svět	31
3.1. Shrnující přehled olympijských medailistů XVIII. zimních OH	31
3.2. Vrcholy na OH v Naganu	36
3.3. Celkový průběh a atmosféra her, jejich publicita a ohlasy	41
4. Inspirace a poučení z Nagana	44
4.1. Vliv Nagana na vytváření vzorů	46
4.2. Úloha médií při popularizaci sportu	48
4.3. Reprezentační hokej po Naganu	57
ZÁVĚR	63
SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY A PRAMENŮ	64
SEZNAM TABULEK.....	67
SEZNAM PŘÍLOH	68

ÚVOD

Vzhledem k mé životní dráze bývalého vrcholového sportovce mne téma Olympiáda v Naganu a český hokej, sportovní výsledky a tiskové ohlasy značně zaujalo a zvolil jsem je za téma své bakalářské práce.

Kladl jsem si za cíl nejen podrobně zdokumentovat průběh a výsledky těchto her, zejména historický úspěch našich hokejistů, ale i hlouběji analyzovat ty momenty, které vystupují nejvýrazněji, jsou jedinečné a zároveň dávají poučení i vzory k následování.

Obecnější poučení jsem získal nejen ze sportovního zápolení samého, ale i ze způsobu a pojetí publicity masmédií, z novinářského zpravodajství, televizního a rozhlasového komentování. Využil jsem jak dobového tisku, tak i literatury, internetu a pořadů v létech po skončení her.

Ve stručné formě jsem tyto poznatky shrnul do závěrů v jednotlivých částech práce a zejména pak do čtvrté kapitoly a závěru. Jsem přesvědčen, že některé z nich by měly být předmětem dalšího zkoumání. Jsou velkým zdrojem poučení nejen pro sport, nasazení a mistrovství sportovců, podnětem pro inspiraci, ale i pro formování morálních kvalit našich sportovců a naší mládeže vůbec.

1. Krátká charakteristika zimních olympijských her do Nagana

Novodobé olympijské hry, vrcholné mezinárodní soutěže pro sportovce všech národů navázaly na starověké olympijské hry pořádané v antickém Řecku. Návrh na jejich konání podal Pierre de Coubertin roku 1894 v Paříži, kde byl na I. mezinárodním olympijském kongresu ustaven Mezinárodní olympijský výbor.

První novodobé olympijské hry se uskutečnily roku 1896 v Athénách a od té doby se konají každé čtyři roky v různých městech světa.

Neuskutečnily se celkem třikrát, a to v době první a druhé světové války. Jsou zahajovány zapálením olympijského ohně a vztyčením olympijské vlajky. Na jejím bílém podkladě je pět vzájemně propojených olympijských kruhů značících přátelství obyvatelů všech pěti kontinentů světa.

Pokud jde o zimní olympijské hry, vše začalo v roce 1924 ve francouzském Chamonix, kam byli sezváni sportovci na „Týden zimních sportů“. Toto klání bylo zpětně v roce 1925 označeno za 1. zimní olympijské hry. V roce 1940 a 1944 se měly konat v japonském Sapporu a v italské Cortine d' Ampezzo, ale obě tyto akce byly zrušeny kvůli probíhající 2. světové válce. Roku 1976 měl původně pořádat hry americký Denver, jenže ten to odmítl prostřednictvím státního referenda. Pořadatelstvím her byl tedy pověřen rakouský Innsbruck, který stále ještě udržoval infrastrukturu od roku 1964, kdy se v tomto městě konaly poprvé.

Do roku 1992, kdy proběhla 16. zimní olympiáda, se zimní olympijské hry konaly vždy v týž rok jako letní. Poté bylo rozhodnuto periodu zimních her posunout o polovinu vůči hrám letním, a tak se 17. zimní olympijské hry konaly už v roce 1994. Další hry se opět konají ve čtyřletém cyklu.

Zimní olympiádu zatím hostilo deset států: čtyřikrát Spojené státy americké, třikrát Francie, dvakrát Itálie, Japonsko, Kanada, Norsko, Rakousko, Švýcarsko a jednou Jugoslávie a Německo.

Osmnácté zimní olympijské hry v Naganu vzbudily pozornost lidí na celém světě. Pro miliony Čechů to byla především radost z vítězství „zlatých hochů“ v hokejovém turnaji. Byla to však radost i z dvojnásobné medailistky Kateřiny Neumannové a ze všech, kteří v Naganu doopravdy bojovali. To nejdůležitější je, že Nagano nežilo v naší zemi jen v průběhu her. Nagano a to nejen mezi sportovci žije dosud a bude připomínáno ještě po sto letech. Nagano je fenomén nejen dvacátého, ale i jednadvacátého století. Nagano byly olympijské hry rekordů. Byl uskutečněn dosud největší počet soutěží a to 68. Přijelo soutěžit až dosud nejvíce závodníků – 2339. Prodej práv na televizní přenosy vynesl nejvyšší sumu, v přepočtu to činilo 17 537 000 000 Kč.

Zahajovací slavnost se nesla v duchu japonské tradiční kultury a způsobu života. Byla zakončena velkolepě. Šest pěveckých sborů z pěti kontinentů předneslo v přímém přenosu Beethovenovu Ódu na radost.

2. Olympijské hry v Naganu a Česko

Pro naši zemi žily miliony Čechů XVIII. olympijskými hrami především zásluhou našich hokejistů. Jejich postup, kdy vyřadili takové hokejové velmoci jako jsou Finsko, Spojené státy americké, Kanada a Rusko a získali olympijské zlato, doslova uchvátil každého z nás.

2.1. Vítězná cesta českých reprezentantů v Naganském hokejovém turnaji

Olympijský turnaj se konal v hostitelském japonském městě Nagano v době od 13. února 1998 do 22. února 1998. O postup do čtvrtfinále se bojovalo ve čtyřech skupinách, v nichž byly vždy čtyři mužstva. Byla tu skupina A, B, C, D. Naše mužstvo bojovalo o postup do dalších bojů ve skupině C s Finskem, Kazachstánem a Ruskem. Do čtvrtfinále postupovala vždy dvě nejúspěšnější mužstva.

První zápas vybojovali naši hokejisté s Finskem v pátek dne 13. února 1998.

Česká republika – Finsko 3:0

První třetina skončila bez branek. Komentáře k zápasu vypichovaly neprůstřednost Dominika Haška, skvělé bránění celého mužstva a rychlý nekomplikovaný přechod našich dopředu. Od druhé třetiny byla až do konce naše reprezentace lepší.

Druhá třetina skončila 1:0.

Branku dal ve 30. minutě Patera. Podařilo se mu to v přesilovce. Při přihrávce Svobodovi se odrazil puk od brusle finského obránce do branky.

Třetí třetina skončila 1:0.

Nejprve ve 45. minutě skóroval Reichel, když při útočném nájezdu místo přihrávky vyslal puk na branku. Vítězství pojistil v 49. minutě kapitán Vladimír Růžička.

Česká republika – Kazachstán 8:2

V neděli dne 15. února 1998 se konal druhý zápas našich hokejistů a rovněž skončil vítězstvím.

Ve 4. minutě skóroval Martin Ručinský a tímto stavem skončila první třetina. Po vstřelení branek ve druhé třetině na 2:0 a 4:1 vždy z hokejky našich se podařilo soupeři snížit na 2:1 a 4:2. Tímto skóre skončila i druhá třetina. Branku vsítili Straka, Beránek a Růžička. Rozhodnuto nebylo.

Poslední třetina byla však plně v rukou našich hokejistů. Ve 41. minutě skóroval Rusinský a v 50. minutě Růžička, v 53. minutě Patera a v 58. minutě Hamrlík.

Mužstvo muselo vyhrát o 6 gólů, aby mu na prvenství ve skupině při remíze s Ruskem stačilo uhrát remízu.

Rozhodující zápas o prvenství ve skupině Česká republika – Rusko 1:2.

Rozhodující zápas ve skupině o první místo dne 16. února 1998 s Ruskem prohráli čeští hokejisté 1:2, i když vyhrávali gólem Reichla z 32. minuty. V třetí třetině Rusové dvěma góly osudné 44. minutě zápas otočili. Jak se to stalo. Podle MF Dnes nejdříve vystřelil Valerij Bure mezi nohy Šlégra a pak napálil v pádu puk Žamnov, který se protáhl mezi Svobodou a Hamrlíkem. Byla to chvilková ztráta koncentrace. Rusku se té samé 44. minutě podařilo získat náskok. Do konce zápasu náš tým vytrvale útočil, ale vyrovnat se mu už nepodařilo.

Do čtvrtfinále jsme postupovali z druhého místa. Naším soupeřem se stal tým USA, který ve skupině D skončil na třetím místě za mužstvem Kanady a Švédska.

Ve čtvrtfinále vyřazují naši USA 4:1

Po první třetině jsme prohrávali. Nebýt Haška, mohli jsme prohrávat o více branek, Hráči působili bázlivě a příliš couvali dozadu. V přestávce zaznělo v kabině Růžičkovo kapitánské slovo: „Takhle to dál nejde, musíme si více věřit...“

Růžička své vystoupení podpořil vyrovnávacím gólem a pak Jaromír Jágr za několik vteřin po slavném gólu zvýšil. A ještě před závěrem druhé třetiny střelou od modré čáry upravil na 3:1.

Ve třetí třetině se Američané na další gól nezmohli. Dopita v poslední minutě nadělil čtvrtý gól a tak jsme favorizované mužstvo Spojených států amerických porazili po vynikajícím výkonu ve druhé a třetí třetině 4:1.

V utkání byly klíčové dvě skutečnosti: vynikající výkon Dominika Haška, který mužstvo podržel a famózní nástup v druhé třetině. Byli jsme v semifinále.

Semifinále Česká republika – Kanada 2:1

Český tým nastoupil plný odhodlání v tomto utkání zvítězit. „Dosavadní těsné výsledky Kanady nám dávaly naději“, řekl Petr Svoboda.

První dvě třetiny branka nepadla. Kanada se více bránila, zatím co náš tým s dobrou kombinací útočil. Avšak „odzadu“ hrála Kanada i s USA a zvítězila.

Třetí třetina přinesla drama. V 50. minutě Šlágr prostřelil hráči brankáře, který měl zakrytý výhled. Naši jásali. Ale 63 vteřin před koncem vyrovnal Linden z Lindrosovy přihrávky.

Prodloužení rozhodnutí nepřineslo. Začaly samostatné nájezdy. Ani jeden z pěti Kanadčanů Haška nepřekonal. Z našich se podařilo Reichlovi překonat Roye. Hašek vše chytil, Reichl utkání rozhodl.

Výsledek byl šokem pro Kanadu. Náš tým byl nadšen. S obrovským nasazením bojoval celý kolektiv, avšak i v tomto utkání dominoval Dominik.

Legenda Gretzky se loučil s vidinou vítězů se slzami v očích. Končí s reprezentací bez touženého zlata.

Finále: Česká republika – Rusko 1:0

V první třetině se musel náš tým třikrát bránit přesilovce soupeře. Rusy jejich nástup nastartoval do psychické pohody. Naším přesilovky soupeře ubraly sil. Soupeř častěji útočil a jeho rychlost byla obdivuhodná. Gól nepadl.

Ve druhé třetině byli naši hoši aktivnější. Častěji se zabydlovali v obranném pásmu soupeře. Jágr začal nastupovat ve dvou útočných formacích. Vrcholem jeho úsilí byla nastřelená tyčka soupeřovy branky. Ale ani v této třetině branka nepadla.

Třetí třetina rozhodla. Byl strhující boj. Beránek trefil tyčku Štalenkovovi branky. A pak přišla 49. minuta. Střela obránce Petra Svobody proletěla nad ramenem ruského brankáře do sítě. Stav 1:0. Svoboda svoji trefu našeho zlatého vítězství, trefu století popsal takto: „Patera vyhrál buly, Procházka mi přihrál a protože Hejduk přikryl protihráče, získal jsem čas i prostor.“

Obrovským nasazením Dominika Haška, který zastavil všechny střely Rusů a zlatým gólem Petra Svobody dokonali naši hokejisté obrovským nasazením všech hráčů a cílevědomým vedením Hlinky a Lenera cestu za olympijským zlatem. Ohlas doma i ve světě na tento úspěch byl obrovský. Podrobně se jim zabývám v další části.

2.2. Shrnující výsledky hokejového „Turnaje století“

TABULKA 1: Výsledky hokejového „Turnaje století“

Kvalifikace

Skupina A

Rakousko – Slovensko 2:2

Kazachstán – Itálie 5:3

Rakousko – Kazachstán 5:5

Slovensko – Itálie 4:3

Itálie – Rakousko 5:2

1. Kazachstán	3	2	1	0	14:11	5
2. Slovensko	3	1	1	1	9:9	3
3. Itálie	3	1	0	2	11:11	2
4. Rakousko	3	0	2	1	9:12	2

Skupina B

Bělorusko – Francie 4:0

Německo – Japonsko 3:1

Bělorusko – Německo 8:2

Francie – Japonsko 5:2
Bělorusko – Japonsko 2:2
Německo – Francie 2:0

1. Bělorusko	3	2	1	0	14:11	5
2. Německo	3	2	0	1	7:9	4
3. Francie	3	1	0	2	5:8	2
4. Japonsko	3	0	1	2	5:10	1

Skupina C

Česko – Finsko 3:0

Branky: 30. Patera, 45. Reichel, 49. Růžička

Rozhodčí: Fraser (USA)

Vyloučení: 3:3 Využití : 1:0

Diváků: 5050

Třetiny: 0:0, 1:0, 2:0

Rusko – Kazachstán 9:2

Branky: 2. a 21. Fjodorov, 28. a 33. P. Bure, 33. a 46. Kovalenko, 9. Jašin, 39. Titov, 56. Zelepukin - 3. Sagymbajev, 58. J. Koreškov

Rozhodčí: Adam (USA)

Vyloučení: 3:4 Využití : 0:0

Diváků: 3752

Třetiny: 2:1, 5:0, 2:1

Česko – Kazachstán 8:2

Branky: 33. a 41. Ručinský, 4. Straka, 24. Beránek, 38. Růžička, 50. Patera, 53. Procházka, 58. Hamrlík - 28. Kamencev, 40. A. Koreškov

Rozhodčí: Fraser (CAN)

Vyloučení: 9:8 navíc Svoboda - Děvjatkin 5 min. a do konce Využití : 2:1 Oslabení : 1:0

Diváků: 9975

Třetiny: 1:0, 3:2, 4:0

Rusko – Finsko 4:3

Branky: 14. P. Bure, 30. Němčinov, 36. Jašin, 57. Morozov - 8. a 29. Lehtinen, 7. Koivu

Rozhodčí: McCreary (CAN)

Vyloučení: 7:6 navíc Kovalenko - Lumme 10 min. Využití : 2:2

Diváků: 9496

Třetiny: 1:2, 2:1, 1:0

Finsko – Kazachstán 8:2

Branky: 13. Lumme, 17. Helminen, 18. Tikkanen, 37. Numminen, 51. Lehtinen, 53. Peltonen, 55. Selänne, 60. Nieminen - 5. Antipin, 57. Nikitin

Rozhodčí: Faucette (USA)

Vyloučení: 12:11 Využití : 5:2 Oslabení : 1:0

Diváků: 5544

Třetiny: 3:1, 1:0, 4:1

Rusko – Česko 2:1

Branky: 32.Reichel - 44. V. Bure, 44. Žamnov

Rozhodčí: Fraser (CAN)

Vyloučení: 7:3 Využití : 1:0

Diváků: 9837

Třetiny: 0:0, 0:1, 2:0

1. Rusko	3 3 0 0	15:6 6
2. Česko	3 2 0 1	12:4 4
3. Finsko	3 1 0 2	11:9 2
4. Kazachstán	3 0 0 3	6:25 0

Skupina D

Kanada – Bělorusko 5:0

Branky: 38. a 54. Lindros, 8. Fleury, 15. Bourque, 25. MacInnis

Rozhodčí: Faucette (USA)

Vyloučení: 5:3 Využití : 1:0 Oslabení : 1:0

Diváků: 9960

Třetiny: 2:0, 2:0, 1:0

Švédsko – USA 4:2

Branky: 13. a 32. Alfredsson, 22. Kjellberg, 58. Sundin - 12. Chelios, 13. Modano

Rozhodčí: MacCreary (CAN)

Vyloučení: 5:4 Využití : 0:1

Diváků: 9985

Třetiny: 2:1, 0:2, 0:1

USA – Bělorusko 5:2

Branky: 10. Chelios, 11. LaFontaine, 29. Leetch, 54.Hull, 59. Deadmarsh - 19. Karačun, 41. Pankov

Rozhodčí: Fraser (CAN)

Vyloučení: 7:8 Využití : 4:0

Diváků: 9975

Třetiny: 2:1, 1:0, 2:1

Kanada – Švédsko 3:2

Branky: 33. Nieuwendyk, 38. MacInnis, 40. Blake - 16. Lidström, 50. Sundin

Rozhodčí: Faucette (USA)

Vyloučení: 7:7 Využití : 0:2

Diváků: 9945

Třetiny: 0:1, 3:0, 0:1

Kanada – USA 4:1

Branky: 34. a 46. Primeau, 17. Zamuner, 39. Sakic - 54. Hull

Rozhodčí: McCreary (CAN)

Vyloučení: 6:3 Oslabení : 1:0

Diváků: 10 076

Třetiny: 1:0, 2:0, 1:1

Švédsko – Bělorusko 5:2

Branky: 11. Andersson, 12. Dahlén, 31. Sundström, 51. Sundin, 55. Renberg - 40.

Matuškin, 54. Cypljakov

Rozhodčí: Müller (Něm)

Vyloučení: 7:4 Využití : 0:2

Diváků: 4235

Třetiny: 2:0, 1:1, 2:1

1. Kanada	3	3	0	0	12:3	6
2. Švédsko	3	2	0	1	11:7	4
3. USA	3	1	0	2	8:10	2
4. Bělorusko	3	0	0	3	4:15	0

Čtvrtfinále

ČR – USA 4:1

Branky: 29. Růžička, 30. Jágr, 37. Ručinský, 60. Dopita - 17. Modano

Rozhodčí: McCreary (CAN)

Vyloučení: 3:4 Využití : 0:0

Diváků: 10 400

Třetiny: 0:1, 3:0, 1:0

Rusko – Bělorusko 4:1

Branky: 19. Kamenskij, 22. Kovalenko, 43.P. Bure, 44.Morozov - 45. Jerkovič

Rozhodčí: Faucette (CAN)

Vyloučení: 7:6 Využití : 0:0

Diváků: 4628

Třetiny: 1:0, 0:1, 2:1

Kanada – Kazachstán 4:1

Branky: 2. Nieuwendyk, 3. Corson, 37. Shanahan, 38. Yzerman - 4. Šafranov

Rozhodčí: Adam (USA)

Vyloučení: 8:8 Využití : 0:0

Diváků: 9602

Třetiny: 2:1, 2:0, 0:0

Finsko – Švédsko 2:1

Branky: 45. a 53. Selänne - 60. Forsberg

Rozhodčí: Fraser (CAN)

Vyloučení: 6:4 Využití : 1:0

Diváků: 4263

Třetiny: 0:0, 0:0, 2:1

Semifinále

Česko – Kanada 2:1 po nájezdech

Branky: 50.Šlégr - 59. Linden - Jediný nájezd proměnil Reichel

Rozhodčí: McCreary (CAN)

Vyloučení: 2:1 Využití : 0:0
Diváků: 9854
Třetiny: 0:0, 0:0, 1:1 - prodloužení 0:0

Rusko – Finsko 7:4

Branky: 10.,18.,21.,56., a 60.P. Bure, 38. Žamnov, 47. Kovalenko - 24.Helminen, 25. Rintanen, 36. Selänne, 46. Koivu
Rozhodčí: Fraser (CAN)
Vyloučení: 6:3 Využití : 1:1
Diváků: 9640
Třetiny: 2:0, 2:3, 3:1

O 3.místo

Kanada – Finsko 2:3

Branky: 17. Brind'Amour, 23. Shanahan - 4. Kurri, 18. Lehtinen, 41. Peltonen
Rozhodčí: Fraser (CAN)
Vyloučení: 6:6 Využití : 1:2
Diváků: 9875
Třetiny: 1:2, 1:0, 0:1

Finále

ČR – Rusko 1:0

Branky: 49. Svoboda
Rozhodčí: McCreary (CAN)
Vyloučení: 4:2 Využití : 0:0
Diváků: 10 010
Třetiny: 0:0, 0:0, 1:0

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 145. ISBN 80-902083-3-9

2.3. Boje o zlato očima hráčů

Český národní tým se skládal až v Naganu. Dvanáct hráčů z evropských soutěží přijelo do Nagana den po zahájení olympijských her. Teprve po půlnoci téhož dne dorazila jedenáctka našich reprezentantů z NHL.

V průběhu her se podařilo našim trenérům Ivanovi Hlinkovi a Slavomírovi Lenerovi vytvořit jedineční kolektiv. Každý jeho člen dal do bojů zlato všechny své síly, celé své hokejové umění. Od první minuty, od hvizdu zahajovací píšťalky rozhodčího zápasu s Finskem.

Společně bojovali, společně poráželi soupeře, společně se radovali ze zasloužených úspěchů. Jednotlivá vyjádření hráčů to názorně dokumentují. Projevů radosti, jak to zachytila masmédiá, bylo mnoho. V této části bakalářské práce byly využity některé citace ze dvou publikací Roberta Záruby.^{1 2}

Vítězné čtvrtfinále.

Dominik Hašek: „Trochu jsme se báli, přece jenom tam těch zvukných jmen je hodně. Taky jsme dle toho hráli, nechávali jsme je jezdit tři na dva, dva na jednoho.“³

Jiří Dopita: „Hráli jsme ustrašeně, nechali jsme je nahazovat puky, ty jsme jim pak vyhazovali do středního pásma, oni nás pořád tlačili a nebýt Dominika, mohlo být taky po třetině už rozhodnuto. Před takovým gólmánem se hraje výborně, ale my jsme opravdu hráli ustrašeně. Naštěstí jsme se z toho po té první třetině poučili.“⁴

Dominik Hašek: „Po té první třetině jsme si to v kabině řekli. Vláďa Růžička si vzal trochu řeč, říkal, že nesmíme hrát tak defenzivně, že se nesmíme bát, že jsme stejně tak dobří jako oni, že když budeme bruslit, tak to můžeme dokázat. Vláďa vynadal všem i sobě a šli jsme do toho.“⁵

Vladimír Růžička: „V kabině jsme se vyhecovali a řekli, že na to máme 40 minut, že to snad zvládneme. Díky Dominikovi, to je úplně nemožný, co ten pochyťá, se nám pak povedlo dát ty góly a ten zápas zvrátit na druhou stranu.“⁶

Martin Ručínský: „Já jsem ten puk získal na červené čáře, kde mi ho Lanýž jenom tak přistrčil. Viděl jsem před sebou už jenom jednoho beka. Bylo to už na konci střídání a neměl jsem sílu nějak jet jeden na jednoho, tak jsem zkusil vystřelit, že by se to mohlo nějak tečnout, nebo že by brankář ten puk neviděl. Tak jsem vystřelil, trefil

¹ Záruba, R. Přepište dějiny. 1. vyd. Praha: Duel, 1998. ISBN 80-86187-15-2.

² Záruba, R. Dominik Hašek – chytám svůj život. 1. vyd. Praha: Terra, 1999. ISBN: 80-902282-1-6.

³ [on line]. [cit. 2012- 11-15]. Dostupné z: <http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

⁴ Tamtéž

⁵ Tamtéž

⁶ Tamtéž

jsem to trochu tomu bekovi do brusle a bylo to v bráně. Byl to důležitý gól, protože dvoubrankové vedení proti Americe je velice cenné. Pak už jsme ten zápas dohráli.“⁷

Jiří Dopita: „Samozřejmě, že jsem rád, že jsem ten gól dal, ale ten gól už nic neřešil, protože tady se nehraje na skóre, ale na postup, takže to bylo vlastně už jenom pro vlastní potěšení.“⁸

Petr Svoboda: „Věřím tomu, že je to tým, jak jsme se tady dali dohromady. 23 kluků, i když jsme se moc neznali, snažili jsme se kamarádit. Měli jsme tady srandu, odevzdali jsme to na ledě. A když jsme měli nějaké problémy, tak jsme měli Hašana tam vzadu za záda, takže co lepšího může být?“⁹

Dominik Hašek: „23 hráčů, co jsme tady, jsme udělali jedno mužstvo. Každý na tom má svůj podíl, výborně jsme hráli.“¹⁰

Vítězné semifinále.

Robert Reichel: „Před každou třetinou jsme si řekli, že tam visí medaile. A že do toho dáme všechno, abychom tu medaili získali.“¹¹

Dominik Hašek: „Říkali jsme si, že Kanadčané nebruslí tak dobře a že ten gól tam spadne.“¹²

Robert Lang: „Já si myslím, že měli respekt z té hry, kterou jsme tady produkovali. Bylo to vidět v tomhle zápase z takového toho jejich herního projevu. Díky tomu respektu, který jsme si tady vybudovali, oni do nás nešli až tak úplně naplno a tím pádem my jsme měli víc prostoru a ten náš tvořivý hokej měl takovou živnou půdu.“¹³

⁷ [on line]. [cit. 2012- 11-15]. Dostupné z: <http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

⁸ Tamtéž

⁹ Tamtéž

¹⁰ Tamtéž

¹¹ Tamtéž

¹² Tamtéž

¹³ Tamtéž

Ivan Hlinka: „O to nám šlo – nehrát s respektem, bruslit, udržet si pohyb a dát si kotouč ve střední třetině, což jim na velkém hřišti dělá problémy.“¹⁴

Jiří Šlégr: „K mému překvapení byli dost unavení, já jsem myslel, že nás budou víc forčekovat a půjdou víc fyzicky do těla. To se nestalo, takoví jako Lindros nebo Primeau, ti nehráli tak tvrdě jako obvykle.“¹⁵

Ivan Hlinka: „Měli jsme jen trochu problém s tím, že jestli Jarda Jágr pojede pátej, nebo pojede pátej Vlád'a Růžička, ale nakonec, ale nakonec převážil takový řekl bych respekt, protože Vlád'a Růžička řekl, že chce jet pátej, tak Džegr řekl, že pojede čtvrtý. Trochu překvapený, když jsme ho demokraticky zvolili, byl Patýs (Patera), že na to půjde, protože už v tom v závěru nehrál, ale věřil jsem, že technikou něco dá.“¹⁶

Dominik Hašek: „...vůbec jsem neměl tušení, koho na mě pošle Kanada. Ani jsem nepřemýšlel, jestli pojede Gretzky nebo Bourque. Byl jsem nervózní, jel jsem do branky a chtěl všechno chytit. Od této chvíle jsem měl vždycky pět až deset sekund na to, abych se podíval, kdo na mě jede. Kluci se na střídačce chytili kolem ramen, ale to jsem se dozvěděl až po zápase. Střídačku jsem vůbec nevnímal. Snažil jsem se při každém nájezdu vyjet co nejrychleji až k prvním čárkám na kruzích a couvat s hráčem...“¹⁷

Robert Lang: „Najednou to tam dojelo mezi všechny a drželi jsme se, takže to bylo takové spontánní. Začalo to asi u beků, fakt to nevím, ale fungovalo to.“¹⁸

Zlaté finále.

Vladimír Růžička: „My jsme si pořád říkali jednu věc, že když už jsme se dostali tak daleko, tak by byla škoda to propásnout, tady tu šanci. Pořád jsme si to říkali v tý kabině, pořád jsme si to mleli. Tu šanci jsme nechtěli pustit.“¹⁹

¹⁴ [on line]. [cit. 2012- 11-15]. Dostupné z: <http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

¹⁵ Tamtéž

¹⁶ Tamtéž

¹⁷ Tamtéž

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ Tamtéž

Jiří Šlégr: „My jsme všichni dobře věděli, jaký Bure je hráč a že ho nemůžeme pustit do brejku, protože on z toho vyloženě umí dát góla. Tak jsme se snažili k němu přistupovat a nedat mu ani chvilku času. Párkrát nám ujel po křídle, ale pokaždé skončil za bránou.“²⁰

Dominik Hašek: „Věděli jsme, že ho musíme zpomalovat ve středním pásmu, protože Bure, jak dostane rychlost, že je prakticky nezadržitelný. To byla naše taktika, nedat jim prostor, nedat jim rychlost. Proto se Pavel k ničemu pořádnému nedostal, sice nás zlobil, ale nedostal se do vyložené šance.“²¹

Martin Ručinský: „Já myslím, že Dominik Hašek byl vynikající v bráně, ale rozhodla naše houževnatost a vůle po vítězství. Myslím, že v tom finále nerozhodl nějaký talent nebo um, ale rozhodla ta vůle. A my jsme jí měli víc, a proto jsme vyhráli.“²²

Vladimír Růžička: „Ten začátek, to byl ohromný nástup Rusů. Ti byli všude, lítali hrozně. Ale pak, docela bych řekl tak od té druhé třetiny, jsme se malinko rozjezdili a bylo to lepší. Možná je to jenom můj dojem, ale řekl bych, že ten konec už Rusové moc neovlivnili.“²³

Dominik Hašek: „Dneska jsme přišli do kabiny a řekli jsme si, že jsme sice dokázali hodně, ale dokud nevyhrajem zlato, tak to pořád není ono. Dokázali jsme se soustředit a to soustředění a vůle, to rozhodlo.“²⁴

Jiří Šlégr: „To byl zápas nervů. Obě mužstva byla v takovém napětí, kdo udělá chybu, kdo dá první gól. Proto to dlouho bylo 0:0 a dali jsme prakticky takovej šťastnej gól. Pak jsme to zavřeli a dál jsme tam nikoho nepustili a věřili, že to dotáhnem do vítězného konce.“²⁵

²⁰ [on line]. [cit. 2012- 11-15]. Dostupné z: <http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

²¹ Tamtéž

²² Tamtéž

²³ Tamtéž

²⁴ Tamtéž

²⁵ Tamtéž

Pavel Patera: „Víc už se asi dosáhnout nedalo, protože tady byly nejlepší mančafy... já si to asi uvědomím až později...“²⁶

Jaroslav Špaček: „Já si myslím, že tým pracoval, hlavně dohromady a pořádně. Jsem spokojený. Taky kdo by nebyl, když se vyhrála zlatá medaile, když se to ještě nikomu nepodařilo. Je to vynikající úspěch.“²⁷

Dominik Hašek: „...dvakrát jsem vybojoval titul mistra ligy, mám pár trofejí z NHL, ale TEĎ JSEM KONEČNĚ DOKÁZAL NĚCO POŘÁDNÉHO!!! Nikdy jsem pro národní tým nic nevyhrál. Moc jsem toužil po všech těch stříbrných a bronzových medailích konečně zvítězit. Cítil jsem to asi trochu jinak než ostatní - věděl jsem, že v českém dresu hraju naposledy. Byl jsem obrovsky šťastný, že se to povedlo. Vyhrál jsem pro tuhle zemi, kde jsem vyrostl a naučil se hrát hokej...“²⁸

Vladimír Růžička: „My jsme strašně rádi, že se nám to povedlo právě na tomhle turnaji, když před tím turnajem všichni říkali, že je to turnaj století. Myslím, že hodně mužstev nás podceňovalo. Jsem rád, že to takhle všechno vyšlo.“²⁹

Jiří Šlégr: „Já ani nevím, jestli mám brečet nebo se smát, já jsem prostě strašně šťastnej. V každém případě jsme vyhráli největší turnaj. Já bych řekl, že jsme momentálně nejlepší!“³⁰

Ivan Hlinka: „Na začátku zápasu jsme měli informace z domova, kolik kde je lidí. Tak my jim děkujem, že nám drželi palce, že to asi k něčemu bylo platný a snad někdy zase budeme hrdí na to, že jsme Češi a že to nebude jenom kvůli hokeji...“³¹

2.4. Ohlasy doma a ve světě na úspěch českých hokejistů

V průběhu celého olympijského hokejového turnaje byl výkon našeho mužstva po zásluze oceněn našimi zpravodaji i zahraničním tiskem a agenturami. Výkony našich hokejistů byly široce sledovány i u nás. Fandilo se doma i v restauracích, u televizorů,

²⁶ [on line]. [cit. 2012- 11-15]. Dostupné z: <http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

²⁷ Tamtéž

²⁸ Tamtéž

²⁹ Tamtéž

³⁰ Tamtéž

³¹ Tamtéž

fandilo se na náměstích a dalších veřejných prostranstvích. Po vítězství ve čtvrtfinále nad týmem USA, v semifinále nad Kanadou a ve finále nad Ruskem žil u nás úspěchem celý národ.

Ivan Hamšík redaktor **MF Dnes** napsal m.j.: „Král brankářů Dominik Hašek ukončil americký sen o olympijské medaili a posunul reprezentanty do semifinále. Podceňovaný tým vyhrál nad spojenými státy rozdílem třídy 4:1, vyřadil velkého favorita turnaje a způsobil tak na olympiádě senzaci. Po mimořádném výkonu celého týmu, jemuž vévodil kromě brankáře ještě útočník Jaromír Jágr, se sebevědomý tým těší na hokejovou velmoc Kanadu“.³²

„Klíčový okamžik zápasu se neodehrál na ledě, ale v kabině při prvním přestávce. Když se reprezentanti vydýchali, postavil se kapitán Růžička a mužstvo seřval. Řekl: „takhle to dál nejde a že si musíme víc věřit“, popisoval Dominik Hašek. Mužstvo pak skutečně sehrálo druhou třetinu snů. Kapitán Růžička, aby podpořil svůj projev také činy, vyrovnal na 1:1. Přihrál mu Jaromír Jágr, který zřejmě sehrál životní zápas v reprezentaci. Útočník z Pittsburghu pár vteřin po vyrovnání zvýšil na 2:1 sólem, které se podobalo jeho nejslavnějšímu kousku z NHL: od mantinelu se prokličkoval až před brankáře. „Udělal jsem kličku a popojel k brance“ líčil Jágr po zápase. „Gólman čekal, že vystřelím a tak popojel dopředu, ale já uhnul do strany a on se už nestačil vrátit.“

Ještě než se Američané vyhrabali z kolen po dvou gólech přišel třetí, který je úplně odrovnal. Ručínský skóroval od modré čáry zpoza beka...“³³

Po tomto zápase a po vítězství nad Kanadou v semifinále a nad Ruskem ve finále naganského turnaje se obdiv k výkonu našeho mužstva dostal do centra pozornosti vlivných listů v mnoha zemích. Rovněž tak tomu bylo u velkých světových agentur. V této části chci uvést vybrané pasáže, která přesvědčivě dokumentují jedinečný úspěch a vynikající výkony našich hokejistů:

TORONTO SUN: „stalo se něco nepředstavitelného a je to téměř nesnesitelné. Hry trvají do neděle, ale pro Kanadu skončili v pátek ráno. Nebylo to utkání hvězd NHL

³² Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 95. ISBN 80-902083-3-9.

³³ Tamtéž

proti Jágrovi a osmnácti neznámým chlapcům co se jmenují Václav, nebo nějak tak. Místo toho Jágr vede kolektiv kombinačně výborný, disciplinovaný, ochotný lehnout si do každé střely...“³⁴

AGENTURA REUTERS napsala: „Slavná Kanada prohrála v bitvě brankářů a ztratila další kus hokejového kouzla. Češi se postarali o největší šok her.“³⁵

Někteří zahraniční komentátoři označili dokonce vítězství českého mužstva nad Kanadou za největší senzaci novodobé hokejové historie.

Vítězný postup našich hokejistů vyvolával stále větší zájem i u nás doma. Podstatně se zvyšoval počet těch, kteří sledovali výkon našich hokejistů ve společenských místnostech, na náměstích, v restauracích i na pracovištích. Úspěchem žil doslova celý národ.

To vše vyvrcholilo po historickém vítězství ve finále olympijského hokejového turnaje nad mužstvem Ruska. Ve finálovém zápase „turnaje století“ Česká republika porazila mužstvo Ruska 1 : 0. Branku dal Petr Svoboda ve 49 minutě utkání.

AGENTURA REUTERS napsala: „Neuvěřitelný Dominik Hašek zastavil všechno, co na něj Rusové nastříleli a Češi gólem Petra Svobody dokonali pouť k olympijskému zlatu. Češi se čtyřikrát museli spokojit s olympijským stříbrem a z toho dvakrát po porážce od někdejších Sovětů. Češi měli z elitních šesti mužstev nejméně hráčů ze zámoří a přesto převýšili své soupeře, kteří týmy sestavili výhradně z hráčů NHL. V turnaji hrálo 120 profesionálů z NHL, ale jeden zastínil ostatní. Haškovo umění s nadlidskými reflexy se stal vítězným faktorem proti mužstvům, která byla napohled silnější. Hašek v šesti zápasech dostal jen šest branek.“³⁶

ASSOCIATES PRESS: „Mistři světa z roku 1996, kteří v zápětí vyhořeli při světovém poháru, vyhráli turnaj nejlepších hokejistů světa...Byl to výjimečný zápas.“³⁷

³⁴ TORONTO SUN, XVIII zimní olympijské hry Nagano, 21.2.1998

³⁵ Zpravodajství ČTK, 22.2.1998 [on line]. [cit. 2012- 11-19]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/?cx=015063378310467493850%3Ac3mzbcpkxkw&cof=FORID%3A11&ie=UTF-8&q=nagano>

³⁶ tamtéž

³⁷ tamtéž

CANADIAN PRESS: „Rozhodující gól finále – letec z Philadelphie vystřelil (Petr Svoboda) a puk skončil za zády brankáře mocných Kačerů z Anaheimu (Michail Štalenkov).“³⁸

Sportovní zpravodaj **MF Dnes Ivan Hamšík** napsal: „Národní tým dosáhl úspěchu, jaký zřejmě přežije věky. Je to nejen první olympijské zlato pro český hokej, ale teprve druhé ze zimních her v historii. A to na turnaji, kam poprvé směly všechny hvězdy z NHL, a soutěži se proto říkalo turnaj století, nebo turnaj snů. Mužstvo navíc porazilo tři hokejové velmoci: Ameriku, Kanadu a Rusko... Hokejisté byli dojati, jak je na dálku podporovala celá země. „Večer jsem si četl ty faxy, co jich sem chodí stovky a byl jsem naměkko“, vykládal gólman Hašek. „Pěkně nás to vyhecovalo...“ Vyprodaná hala v Naganu tleskala vítězům.“ Vítězům tleskal každý Čech, který přenos z tohoto turnaje sledoval, nebo který se o vítězství našich dověděl.³⁹

Zatímco v bezprostředních ohlasech tisku převažovalo vyzvedání a komentování klíčových momentů jednotlivých zápasů a jejich výsledek, v pozdějších komentářích a hodnoceních tisku a literatury stále více zaznívá hlubší pohled na náš úspěch, nad výkony jednotlivců i nad úlohou celého kolektivu i nad úlohou trenérů. Portréty a charakteristiky naganských vítězů zařadila Ottova encyklopedie mezi nejznámější osobnosti Česka.⁴⁰

Dne 23. února 1998 odlétlo speciální letadlo s našimi reprezentanty do Prahy. Čekalo je zde velkolepé přivítání více než osmdesáti tisíc nadšených lidí, nejen hokejových fanoušků. Účastníci zde spontánně poděkovali hráčům a hráči poděkovali za obrovskou podporu, které se jim dostalo v celé České republice. V Praze byl vrchol nadšeného uvítání hráčů a jejich setkání s diváky. Takových setkání s našimi naganskými olympioniky bylo mnoho po celé České republice.

³⁸ Zpravodajství ČTK, 22.2.1998[on line]. [cit. 2012- 11-19]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/?cx=015063378310467493850%3Ac3mzbcpxokw&cof=FORID%3A11&ie=UTF-8&q=nagano>

³⁹ Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 95. ISBN 80-902083-3-9.

⁴⁰ Ottův slovník, Osobnosti Česko Ottův slovník. 1.vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008. str.48 – 695. ISBN 978-80-7360-796-8.

Od turnaje století uplynulo více než 14 let. Tento úspěch je stále živý. Postupně však dostávala publicita a popis tohoto úspěchu hlubší pohled, hlubší rozbor naganického vítězství. Jak uvedu v další části, stále častěji si publicisté, odborníci, hráči a trenéři kladli otázku. Co všechno vedlo k takovému mimořádnému úspěchu? Postupně z různých úhlů pohledu přicházejí i s odpověďmi. Někdy ze všestrannými a inspirujícími, někdy s jednostrannými, útržkovitými. Dodnes celková hluboká analýza této události zpracována nebyla, nebo nebyla publikována. Ale je evidentní, že je zde řada inspirativních poučení, která jsou stále živá a motivující.

Velmi významná je ta skutečnost, že tento úspěch přivedl tisíce mladých lidí ke sportování a nejen to. Mezi sportovní mládeží bylo nemálo těch, kteří se inspirovali příkladem Haška, Jágra, Růžičky...A řada mladých trenérů, kteří se dodnes vrací k úspěchům trenérů, Ivana Hlinky a Slavomíra Lenera.

2.5. Kateřina Neumannová a další čeští úspěšní reprezentanti

Královna bílé stopy Kateřina Neumanová vybojovala dvě olympijské medaile: stříbrnou a bronzovou. Česká republika tak celkově získala od všech tří olympijských kovů po jednom, zlato, stříbro a bronz. Kateřina Neumanová se umístila jako druhá v disciplíně běh žen na 5 km klasicky a jako třetí ve stíhacím závodě na 10 km volnou technikou.

Úvodní vystoupení v běhu na 15 km klasicky se Kateřině Neumanové nevydařilo. Po nečekané krizi, která ji postihla na posledních třech kilometrech závodu doběhla devátá. „ První část závodu jsem jela v pohodě, ale stoupání mezi šestým a sedmým kilometrem mi vzalo hodně sil“, řekla Kateřina Neumanová po závodě.

V běhu na 5 km volně v úterý dne 10. února 1998 vjížděla Kateřina do šest set metrů dlouhé rovinky na stadionu ještě na prvním místě. Avšak neodolala ještě více energickému spurtu rusky Larisy Lazutinové. Necelých pět sekund ji dělilo od titulu olympijské vítězky. Rozhodující byla rovina před cílem. Na ní zůstaly dosud rychlejší závodnice z ambiciózních týmů Ruska a Norska. „Nechala jsem tam kus života“, řekla reportérovi Mladé frondy Dnes stříbrná medailistka.

O dva dny později ve čtvrtek 12. února 1998 stála Kateřina Neumanová na startu další sportovní soutěže: stíhacího závodu na 10 km volně, a opět v silné konkurenci. Po celou dobu závodu se vedení ve vedoucí skupině střídalo. Před cílem byla opět na čele Lazutinová a Neumanová. Ve strhujícím finiši se dostala před Kateřinu ještě Danilovová o 0,8 vteřiny. Neumanová byla třetí a za ní o 1,9 vteřiny na čtvrtém místě se umístila Taraněnková. „Ano, ztratila jsem druhé místo, ale já беру, že jsem zachránila třetí“, komentovala závod Kateřina Neumanová. Tedy třetí místo a bronz.

Tady výčet našich medailistů z Nagana končí, ale přesto podali naši reprezentanti v řadě dalších disciplín vynikající výkony. Těm nejúspěšnějším jsou věnovány další řádky této práce.

Na čtvrtém místě se ve svých disciplínách umístili: Aleš Valenta v akrobatických skocích na lyžích a Ivan Masařík v biatlonu.

Na pátém místě byli: Tomáš Kučera v Severské kombinaci jednotlivců, štafeta žen 4x7,5 km biatlon ve složení - Losmanová, Česneková, Pelcová, Háková.

Na šestém místě skončili: štafeta žen v lyžování 4x5 km ve složení - Šaldová, Neumanová, Hanušová, Kocúmová.

Na místě sedmém skončilo v disciplíně skoky na lyžích, můstek K 120 družstvo ve složení – Bucháček , Jež, Doležal, Sakala.

Na osmém místě: skoky na lyžích můstek K 120 – Doležal, v Severské kombinaci družstev – Fiurášek, Kučera, Matura, Rýgl.

Jaké ohlasy byly v tisku na tyto výkony?

Akrobat Aleš Valenta byl v soutěži průběžně třetí a dlouho čekal, jak uspějí zbývající soupeři. A na bronz si nakonec nesáhl. Poslední se závodníků Bělorus Daščinsij jej nakonec o něj připravil. Aleš Valenta s optimismem jemu vlastním řekl: „Nepřestanu skákat dokud nezískám olympijskou medaili.“ O čtyři roky později se to podařilo.

Biatlonista Ivan Masařík. Byl pro něj osudný milimetr o který minul při poslední střelbě. Rána vedle znamenala jednu trestnou minutu. O minutu a osmnáct vteřin mu utekl bronz, který získal Nor Hanevold.

Sdruženář Milan Kučera postoupil statečný boj a v druhé části severské kombinace skončil jako pátý. Po skocích startoval jako osmý s odstupem na vítěze Nora Vika 1:18 min. Stačilo, aby skočil o dva metry více. Většinu závodu běžel ve skupině a byl při stíhání uprchlíků ten nejaktivnější. Chyběla však podpora ostatních. Příliš se taktizovalo a chyběla spolupráce s dalšími ve skupině.

Štafetě žen 4x5 km chybělo na bronz 8 vteřin. Jednou z příčin, proč to nevyšlo, byl pád Kateřiny Neumanové, která se i přesto zasloužila o celkový výkon štafety. Finišmanka Zuzana Kocumová dělala doslova divy. Propadla se až v cílové rovině. Všechny členky štafety bojovaly a dokázaly, že tyto běžkyně na olympiádu patřily.

2.6. Přehled a umístění našich reprezentantů na XVIII. OH

TABULKA 2: Umístění našich reprezentantů na XVIII. OH

Biatlon muži 10 km:	15. Masařík 51. Vítek 53. Garabík
Biatlon muži 20 km:	4. Masařík 34. Holubec 56. Garabík
Biatlon 4 x 7,5 km :	14. ČR (Garabík, Vítek, Holubec, Masařík)
Biatlon ženy 7,5 km:	26. Háková 35. Pelcová 40. Česneková 57. Písmenová
Biatlon ženy 15 km:	30. Česneková 38. Pelcová 40. Losmanová 53. Háková
Biatlon ženy 4x7,5 km:	4. ČR (Losmanová, Česneková, Pelcová, Háková)
Boby dvojice:	8. ČR (Puškár, Kobián)
Boby čtveřice:	13. ČR (Puškár, Konrád, Holomský, Kobián)
Krasobruslení ženy:	18. Kulovaná
Krasobruslení – sportovní dvojice:	14. ČR (Beránková, Diabola)
Krasobruslení - taneční páry:	13. ČR (Mrázová, Šimeček)
Klasické lyžování muži:	
10 km klasicky:	32. Michl 36. Koukal

	45. Bauer
	52. Buchta
15 km stíhací závod volně:	22. Magál
	33. Bauer
50 km volně:	13. Buchta
	17. Michl
	47. Magál
4x10 km:	15. ČR (Bauer, Koukal, Michl, Magál)
Klasické lyžování ženy:	
5 km klasicky:	2. Neumanová
	22. Hanušová
	26. Šaldová
	59. Kocúmová
10 km stíhací závod volně:	3. Neumanová
	24. Hanušová
	41. Kocúmová
15 km klasicky:	9. Neumanová
	30. Šaldová
	45. Fořtová
30 km volně:	29. Hanušová
	35. Kocúmová
Štafeta 4x5 km:	6. ČR (Šaldová, Neumanová, Hanušová, Kocúmová)
Sjezdové lyžování muži:	
Obří slalom:	29. Maxa
Sjezdové lyžování ženy:	
Superobří slalom:	35. Hrstková
Sjezd:	31. Hrstková
Kombinace:	15. Hrstková
Akrobatické lyžování skoky:	4. Valenta
Severská kombinace jednotlivci:	
	6. Kučera
	14. Rygl
	35. Matura
	40. Šmejc
Družstva:	8. ČR (Fiurášek, Kučera, Matura, Rygl)
Skoky na lyžích:	
Můstek K 90:	11. Doležal
	24. Jež
	26. Sakala
	28. Sucháček
Můstek K 120:	8. Doležal
	15. Sucháček
	24. Jež
	56. Šakala
Skoky družstva:	7. ČR (Sucháček, Jež, Doležal, Sakala)

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 145, 146. ISBN 80-902083-3-9.

3. Olympiáda v Naganu a svět

Olympijských her v Naganu se zúčastnilo 2339 závodníků, což bylo do té doby nejvíce. Počet sportovních soutěží se zvýšil na 68. Také svět měl nejširší zpravodajství, a to pokud jde o televizní přenosy, tak i o tištěná média. Posunutý čas tentokrát umožňoval zařazení přímých přenosů už v ranních a dopoledních hodinách a možnost opakování nejzajímavějších okamžiků her během celého dne.

Nagano mělo i své vrcholy. Někteří sportovci získali několik medailí. Jmenujme Nora Dählie, Rusku Lazutinovou, Rakušana Maiera...

Následující část bakalářské práce dokumentuje celkový přehled všech medailistů a poté se věnuje nejúspěšnějším sportovcům. Dále uvádí nejzajímavější a nejvýznamnější okamžiky tak, jak o nich referovala média v průběhu her.

3.1. Shrnující přehled olympijských medailistů XVIII. Zimních olympijských her

TABULKA 3: Výsledková listina XVIII. zimních olympijských her v Naganu

Biatlon – muži:

10 km:	1. Björndalen (Nor.) 27:16,2 2. Andresen (Nor.) -1:01,6 3. Raikkonen (Fin.) -1:05,5
20 km:	1. Hanevold (Nor.) 56:16,4 2. Carrara (It.) -5,5 3. Ajdarov (Bělorus.) -30,1
4x7,5 km:	1. Německo 1:21.2 2. Norsko -20,1 3. Rusko 43,1

Biatlon – ženy:

7,5 km:	1. Kukleová (Rus.) 23:08,0 2. Dislová (Něm.) -0,7 3. Apelová (Něm.) -24,4
15 km:	1. Datovská (Bul.) 54:52,0 2. Petrovová (Ukr.) -17,8 3. Dislová (Něm.) – 25,9
4x7,5:	1. Německo 1:40:13,6 2. Rusko -11,6 3. Norsko -23,7

Boby:

- Dvojice:**
1. Hubert, Tartaglia (It.)
 2. Lueders, McEachem (Kan.) 3:37,24
 3. Langen, Zimmermann (Něm.) -0,64
- Čtveřice:**
1. Německo II 2:39,41
 2. Švýcarsko I -0,60
 3. Británie I a Francie I – 0,65
- Curling:**
- Muži:**
1. Švýcarsko
 2. Kanada
 3. Norsko
- Ženy:**
1. Kanada
 2. Dánsko
 3. Švédsko
- Krasobruslení:**
- Muži:**
1. Kulik (Rus.) 1,5
 2. Stojko (Kan.) 4,0
 3. Caneloro (Fran.) 4,5
- Ženy:**
1. Lipinská (USA) 2,0
 2. Kwanová (USA) 2,5
 3. Lu Čenová (Čína) 5,0
- Sportovní dvojice:**
1. Kazaková, Dmitrijev (Rus.) 1,5
 2. Berežná, Sicharulize (Rus) 3,5
 3. Wötzelová, Steuer (Něm.) 4,0
- Tanečný páry:**
1. Griščuková, Platov (Rus.) 2,0
 2. Krylovová, Ovsjannikov (Rus.) 4,0
 3. Anissinová, Peizerat (Fr.) 7,0
- Klasické lyžování:**
- Muži:**
- 10 km klasicky:**
1. Dahlie (Nor.) 27:24,5
 2. Gandner (Rak.) -8,0
 3. Myllyla (Fin.) -15,6
- 15 km stíhací závod volně:**
1. Alsgaard (Nor.) 1:07:01,7
 2. Dahlie (Nor.) -1,1
 3. Smirnov (Kaz.) -29,8
- 30 km klasicky:**
1. Myllyla (Fin.) 1:33:55,8
 2. Jevne (Nor.) -1:31,3
 3. Fauner (It.) -2:12,7
- 50 km volně:**
1. Dahlie (Nor.) 2:05:08,2
 2. Johson (Švéd.) -8,1
 3. Hoffmann (Rak.) -53,6
- 4x10 km:**
1. Norsko 1:40:56,7
 2. Itálie -0,2
 3. Finsko -19,8
- Ženy:**
- 5 km klasicky:**
1. Lazutinová (Rus.) 17:37,9
 2. Neumanová (Česko) -4,8
 3. Martinsenová (Nor.) -11,5

- 10 km stíhací závod:** 1. Lazutinová (Rus.) 48:06,9
2. Danilovová (Rus.) -6,5
3. Neumanová (Česko) -7,3
- 15 km klasicky:** 1. Danilovová (Rus.) 46:55,4
2. Lazutinová (Rus.) -5,á
3. Moenová – Guldonová (Nor.) -57,2
- 30 km volně:** 1. Čepalovová (Rus.) 1:22:01,5
2. Belmondová (It.) -10,2
3. Lazutinová (Rus.) -1:14,2
- 4x5 km:** 1. Rusko 55:13,5
2. Norsko -24,5
3. Itálie -1:39,8
- Sjezdové lyžování:**
- Muži:**
- Superobří slalom:** 1. Maier (Rak.) 1:34,11
2. Cuche (Švýc.) a Knauss (Rak.) -0,61
- Sjezd:** 1. Cretler (Fr.) 1.50,11
2. Kjus (Nor.) -0,40
3. Trunků (Rak.) -0,52
- Kombinace:** 1. Reiter (Rak.) 3:08,06
2. Kjus (Nor.) -0,59
3. Maier (Rak.) -2,05
- Obří slalom:** 1. Maier (Rak.) 2:38,51
2. Eberharte (Ra.) -0,85
3. Von Grünigen (Švýc.) -1,18
- Slalom:** 1. Burgas (Nor.) 1:49,31
2. Fureseth (Nor.) -1,33
3. Sykora (Rak.) -1,37
- Ženy:**
- Superobří slalom:** 1. Streetová (USA) 1:18,02
2. Dorfmeislerová (Rak.) -0,01
3. Meissnitzerová (Rak.) -0,07
- Sjezd:** 1. Seizengerová (Něm.) 28,89
2. Weberová (Švéd.) -0,29
3. Masnadaová (Fr.) -0,48
- Kombinace:** 1. Seizengerová (Něm.) 2:40,74
2. Etylová (Něm.) -0,18
3. Gergeová (Něm.) -0,76
- Obří slalom:** 1. Compagnoniová (It.) 2:50,59
2. Meissnitzerová (Rak.) -1,80
3. Seizengerová (Něm.) -2,02
- Slalom:** 1. Gergeová (Něm.) 1:32,40
2. Compagnoniová (It.) -0,06
3. Steggallová (Austr.) -0,27
- Akrobatické lyžování:**
- Muži:**
- Jízda v boulích:** 1. Moseley (USA) 26,93
2. Lathela (Fin.) 26,0

Skoky:	3. Mustonel (Fin.) 25,76 1. Bergoust (USA) 255,64 2. Foucras (FR.) 248,79 3. Daščinskij (Bělorus.) 240,79
Ženy:	
Jízda v boulicích:	1. Satolajaová (Jap.) 25,06 2. Mittermayerová (Něm.) 24,62 3. Traaová (Nor.) 24,09
Skoky:	1. Stoneová (USA) 193,0 2. So Nan – Nan (Čína) 186,97 3. Brandová (Švýc.) 171,83
Rychlobruslení:	
Muži 500 m:	1. Šimizu (Jap.) 1:11,35 2. Wotherspoon (Kan.) 1:11,84 3. Overland (Kan.) 1:11,86
1 000 m:	1. Postrna (Niz.) 1:10,87 2. Bos (Niz.) 1:10,71 3. Šimizu (Jap.) 1:11,00
1 500 m:	1. Sondral (Niz.) 1:47,87 2. Postma (Niz.) 1:48,13 3. Ritsma (Niz.) 1:48,52
5 000 m:	1. Romme (Niz.) 6:22,20 2. De Jong (Niz.) 6:25,76 3. Veldkamp (Belg.) 6:28,31
10 000 m:	1. Romme (Niz.) 13:15,33 2. De Jong (Niz.) 13:25,76 3. Ritsma (Niz.) 13:28,19
Ženy – 500 m:	1. LeMayaová – Doanová (Kan.) 1:16,60 2. Auchová (Kan.) 1:16,93 3. Okazaklová (Jap.) 1:17,10
1 000 m:	1. Timmerová (Niz.) 1:16,51 2. Wittyová (USA) 1:16,79 3. LeMayaová – Doanová (Kan.) 1:17,37
1 500 m:	1. Timmerová (Niz.) 1:57,58 2. Niemannová – Stimemannová (Něm.) 1:57,58 3. Wittyová (USA) 1:58,97
3 000 m:	1. Niemannová – Stimemannová (Něm.) 2:40,74 2. Pechsteinová (Něm.) 4:08,47 3. Freisingerová (Něm.) 4:09,44
5 000 m:	1. Pechsteinová (Něm.) 6:59,61 2. Niemannová – Stimemannová (Něm.) 6:59,65 3. Prokašvová (Kaz.) 7:11,14
Krátké tratě:	
Muži 500 m:	1. Nišitani (Jap.) 42,862 2. An Ju – Lung (Čína) 43,022 3. Uemacu (Jap.) 43,713
1 000 m:	1. Kim Dong – Sung (Kor.rep.) 1:32,375 2. Li Ťia – Tun (Čína) 1.32,428

5 000 m:	3. Bedard (Kan.) 1:32,661 1. Kanada 7:06,075 2. Korejská rep. 7:06,776 3. Čína 7:11,559
Ženy – 500 m:	1. Pereaultová (Kan.) 46,568 2. Jang Jang (Čína) 46,627 3. Lee – Chun Kyung (Korej.rep.) 46,335
1 000 m:	1. Chun Lee – Kyung (Korej.rep.) 1:42,776 2. Jang Jang (Čína) 1:43,343 3. Won Hye – Kyung (Korej.rep.) 1:43,361
3 000 m:	1. Korejská rep. 4:16,260 2. Čína 4:16,383 3. Kanada 4:21,205
Sáně:	
Muži – jednotlivci:	1. Hackl (Něm.) 3:18,436 2. Zoggeler (It.) -0,503 3. Müller (Něm.) -0,657
Dvojice:	1. Krause, Behrend (Něm.) 1:41,106 2. Thorpe, Sheer (USA) -0,022 3. Grimmette, Martin (USA) -0,112
Ženy – jednot.:	1. Krausharová (Něm.) 3:23,779 2. Niedernhuberová (Něm.) -0,002 3. Neunerová (Rak.) -0,474
Severská kombinace:	
Jednotlivci:	1. Vik (Nor.) 1:41,105 2. Lajunen (Fin.) -27,5 3. Stoljanov (Rus.) -28,2
Družstva:	1. Norsko 54:11,5 2. Finsko -1.18,3 3. Francie -1:41,9
Skoky na lyžích:	
Můstek K – 90:	1. Soininen (Fin.) 234,5 2. Funaki (Jap.) 233,5 3. Widhölzl (Rak.) 232,5
Můstek K – 120:	1. Funaki (Jap.) 272,3 2. Soininen (Fin.) 260,8 3. Farada (Jap.) 258, 3
Družstva:	1. Japonsko 933 2. Německo 897,4 3. Rakousko 881,5
Snowboard:	
Muži:	
Obří slalom:	1. Rebagliati (Kan.) 2:03,96 2. Prugger (It.) -0,02 3. Ketenholz (Švýc.) -0,12
U – rampa:	1. Simmen (Švýc.) 85,2 2. Franck (Nor.) 82,4 3. Powers (USA) 82,1

- Ženy – Obří slalom:** 1. Rubyová (Fr.) 2:17,34
2. Renolthová (Něm.) -1,83
3. Koecková (Rak.) -2,08
- U – rampa:** 1. Thostová (Něm.) 74,6
2. Kjeidaasová (Rak.) 74,2
3. Dunnová (USA) 72,8

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 146. ISBN 80-902083-3-9.

3.2. Vrcholy na OH v Naganu

Vrcholných a obdivuhodných výsledků dosáhla v Naganu řada sportovců z mnoha zemí. Když v této části pomineme ten vrchol největší – vítězství našich hokejistů v olympijském turnaji, kterému jsem věnoval předchozí část této práce – tak bych se chtěl věnovat těm sportovcům, kteří vybojovali několik zlatých a dalších medailí. Předvedli nejen vrcholné výkony, ale i příkladné umění a bojovnost.

Takovým vzorem byla ruská olympionička, účastnice několika disciplin klasického lyžování – Larisa Lazutinová. Poznala to osobně i naše Kateřina Neumanová v boji o zlatou medaili v závodě na 5 km klasicky, kdy ji tato soupeřka přespurtovala o 4,8 vteřiny a Kateřina dojela druhá.

Larisa Lazutinová získala zlato v těchto disciplínách: 5 km klasicky, 10 km stíhací závod volně, štafeta 4x5 km.

Dále v závodě na 15 km klasicky získala stříbro a na 30 km volně vybojovala bronz.

Stíhací závod na 10 km volně se vyznačoval nejen tím, že Lazutinová získala druhou zlatou medaili, ale i tím, že celý závod na špici spolupracovala z Kateřinou Neumanovou, a také, že v cíli závodu se spustil déšť.

Vítězka Lazutinová startovala jako první a za ní s odstupem pěti vteřin Kateřina Neumanová. Téměř celý závod bruslily lyžařky ve stejném rytmu. Na úpatí kopce před cílovým rovným dojezdem šla Lazutinová do vedení. To si udržela strhujícím závěrem až do cíle. „Jsem Katce vděčná, že mi pomohla v boji“, řekla po závodě Larisa Lazutinová a dodala: „Uměla se rychleji spustit z kopce, proto bylo výhodnější jet za ní.

A já naopak věřím, že jsem ji pomohla držet tempo do kopce. Když jsem ji měla za zády, nijak mě neznervozňovala.“

Tři zlaté medaile a jednu stříbrnou vybojoval v Naganu i Nor Björn Dählie v klasickém lyžování v těchto disciplínách: 10 km klasicky, 50 km volně a štafeta 4x10 km zlatá medaile a stříbrná medaile ve stíhacím závodě na 15 km volně.

Tento norský lyžař mohl získat i další medaile. Avšak jeho i další závodníky zaskočilo počasí v závodě na 30 km klasicky. V tomto závodě to byla zejména pro norského lyžaře doslova pohroma. Björn Dählie skončil dvacátý s odstupem téměř šest a půl minuty na prvního.

Co způsobili tuto situaci. Počasí a adekvátně tomu nesprávné zvolení vosků. Při závodě byly teploty kolem nuly a zároveň hustě sněžilo. Závodníkům, u nichž servismani zvolili špatné mazání, lyže podkluzovaly, na skluznici se tvořila ledová skořápka. Led na skluznici byl tak tvrdošijný, že se jen velmi těžko odstraňoval. Tak řada vynikajících lyžařů na tuto mimořádnou situaci doplatila.

Také ve sjezdovém lyžování mužů i žen zazářili někteří olympionici.

Mezi ženami Němka Katja Seizingerová a mezi muži Rakušan Herman Meier.

Katja Seizingerová: zlatá medaile ve sjezdu a v kombinaci, v obřím slalomu bronzová medaile.

Od Katji Seizingerové, vedoucí ženy světového poháru se čekalo, že získá medaili i v superobřím slalomu. Nasvědčovaly tomu výsledky, jejichž dosahovala před olympiádou. Ale v této disciplíně došla šestá.

Herman Meier získal první místo v těchto disciplínách: superobří slalom a obří slalom.

Tento pětadvacetiletý někdejší lyžařský instruktor dojel k druhému zlatu po jeho obvyklém agresivním způsobu jízdy. Riskoval a vyšlo mu to. Byl po projetí pětapadesáti slalomových branek první v obou kolech závodu. „Tím více si vážím

těchto medailí, neboť mě utěšují po mém nezdaru ve sjezdu“, řekl . „Jejich cena je po tomto karambolu ještě větší.“

Ve sjezdovém lyžování dosáhla vynikajících výsledků též **Italka Campagnoniová**. Získala zlatou v obřím slalomu a stříbrnou ve slalomu.

K vrcholům též patřil Japonec **Kazujoši Funaki** získal dvě zlaté na můstku K – 120 a závod družstev, dále jednu stříbrnou medaili na můstku K – 90.

Vítěz Funaki měl na K – 120 skok dlouhý 132,5 m, ale ještě dále na tomto můstku dolétl další Japonec **Masakiho Harada**. Jeho výkon 136 metrů musel být měřen videem, neboť technicky to byla jediná možnost. Nejvyšší hranice standardního technického měření byla totiž 135 m. Celkově Harada získal bronz, protože po prvním kole byl až šestý.

Skok 136 m byl o šestnáct metrů delší, než byla hranice kritického bodu. Podle komentářů a odborníků znamená taková vzdálenost velký náraz na nohy. Avšak téměř třicetiletý Harada vše ustál. Ohlasy na tento výkon nebyly menší než na zlatou stylově skvělého Funakiho.

V rychlobruslení mužů kralovali Nizozemci. Z patnáct udělených medailí jich získali devět. Z tohoto počtu 3 zlaté. Z nizozemských borců byl nejlepší Romme. Získal dvě zlaté. Z nizozemských rychlobruslařek Timmerová se zlatou na 1000 m a 1500 m.

V krasobruslení měl veliký ohlas souboj dvou Američanek Tary Lipinské a Michelle Kwanové. Zvítězila Lipinská a stala se tak v Naganu nejmladší olympijskou vítězkou ve všech dosud uskutečněných zimních olympijských her. Bylo jí patnáct let.

Její souboj s krajankou Kwanovou vyhrála především skokansky bohatou volnou jízdou. Lipinská předvedla tři skokanské kombinace s trojitým skokem, což zřejmě rozhodovalo. Její radost byla obrovská. U Kwanové zůstalo zklamání i slzy.

Celkově však v krasobruslení zazářili ruští olympionici. Ve sportovních dvojicích Kazaková, Dmitrijev zlato, Berežná, Sicharulize stříbro.

Oksana Kozakovová a Artur Dmitrijev předvedli oslňující jízdu s trojitými skoky, překrásnými zvedanými figurami, i bezchybně provedenými trojitými skoky, vše při vysokém jedinečném uměleckém provedení. Několik rozhodčích ocenilo tento výkon známkou 5,9 a naše rozhodčí Olga Žáková dala za umělecký dojem známku 6,0.

Také v tanečních párech získali ruští reprezentanti zlato a stříbro. Za předvedení tance v duchu tradiční ruské školy se ocitli na olympijském vrcholu Paša Griščuková a Jevgenij Platov. Tento taneční pár získal olympijské zlato už podruhé. A ani při tomto druhém vítězství nechyběly šťastné Pašiny slzy.

Stříbrné medaile si odnesl taneční pár Krylovová, Ovsjanikov s náskokem před třetím francouzským párem.

Němečtí závodníci, jak už jsem uvedl, byli vynikající v řadě sportovních disciplín. Nepřekonatelní byli v soutěži sánkařů, jak mužů, tak i žen.

Saně muži jednotlivci: Hackl zlato, Müller bronz.

Saně muži dvojice: Krause, Berendt zlato.

Saně ženy jednotlivkyně: Krausharová zlato, Niedernhuberová stříbro.

Tedy ze tří závodů 5 medailí, z toho tři zlaté. Vyšlo jim vše. Skvělé výkony.

Když mluvíme o výkonech nelze opomenout úspěchy žen USA a Kanady v kolektivním sportu, který byl v Naganu zařazen do olympijských soutěží poprvé. Jde o hokej žen.

Dvě zámořské země USA a Kanady získali: USA zlato a Kanada stříbro. Uvádím konečnou tabulku této soutěže:

Tabulka 4: Konečná tabulka – hokej ženy

1. USA	5	5	0	0	33:7	10
2. Kanada	5	4	1	0	28:12	8
3. Finsko	5	3	2	0	27:10	6
4. Čína	5	2	3	0	10:15	4
5. Švédsko	5	1	4	0	10:21	2
6. Japonsko	5	0	5	0	2:45	0

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 145. ISBN 80-902083-3-9.

Turnaj ukázal, že ženský hokej je jiný než mužský. Bodyčky jsou zakázány. Bruslí se pomaleji. Stílí se menší silou.

Družstva USA a Kanady předvedly větší technickou i taktickou zdatnost, než družstva ostatní. Více ovládaly přesné přihrávky, brejky, blafáky. Byl zde i další důležitý faktor. Tyto reprezentantky chtěly ukázat, že hokej není jen mužská hra. Ženské hokejové zápolení pomáhali rozvíjet bariéru mezi mužskými a ženskými sporty, odstraňovat staré přežitky.

Důležitý závěr: Juan Antonio Samaranch, předseda mezinárodního olympijského výboru přislíbil, že na olympijské hry už nepronikne žádný sport, který by nepěstovali jak muži, tak i ženy.

Stejně jako na jiných OH byly i v Naganu velké radosti z úspěchů a velké zklamání z porážek. O jednom takovém příkladu napsal reportér Mladé Fronty Dnes Václav Pacina patřící k novinářské reportérské a komentátorské špičce. „Jeden velký sen nastupujícího mládí došel splnění, jedno z největších zklamání her se naplnilo vrchovatě. **Tak se zapsali do točivé stopy slalomu na hoře Jakebitai překvapivý vítěz Nor Peter Buraas a velký poražený Ital Alberto Tomba.**“⁴¹

Dvaadvacetiletý mladík nikdy nevyhrál závod světového poháru, ale tentokrát šokoval všechny. Nejbliže k vítězství měl jeho krajan Furuseth, ale i on zůstal nečekaně daleko o 1,33 vteřiny. Celkově třetí byl velký favorit Rakušan Sykora.

⁴¹ Pacina, V. MF Dnes 21.2.1998, Praha, příloha B sport, str. 14. ISSN 1210-1168

Buraas, svérázná postava alpského lyžování, žertěř a milovník snowboardingu jehož vlasy září oranžovým přelivem ztrácel po první jízdě na vedoucího Sykoru pětadvacet vteřin. Ve druhé jízdě sed překonal, šturmoval branky agresivní jízdou. „Riskoval jsem, jak to jen šlo. O jednu branku jsem sice zlomil špičku, ale dojet jsem prostě musel za každou cenu, protože jsem si usmyslel být nejlepším slalomářem všech dob“, řekl Buraas ve svém nadneseném stylu.

Na dno zklamání dohlédl ve slalomu v Naganu trojnásobný olympijský vítěz Alberto Tomba. Po pádu v obřím slalomu dojel v prvním kole slalomu jako sedmnáctý a do druhého kola nenastoupil. Jako důvod uvedl bolesti v zádech a v rameni. „Tomba je z toho velmi smutný“, oznámil šéf italské výpravy Robert Brunner. „Po pádu má ještě bolesti a nechce podstoupit žádné riziko.“

Pro tuto kapitolu jsem vybral jak vrcholy sportovního zápolení v Naganu, tak i nejzajímavější momenty, jak je zachytily deníky Mladá Fronta Dnes, Právo, Sport a některé publikace (odkazují se na seznam použité literatury, které vyšly po skončení her).

3.3. Celkový průběh a atmosféra her, jejich publicita a ohlasy

Olympijská myšlenka, duch přátelství a výzvy k mírovému soužití byly originálně prezentovány od samého začátku her. Proslulou Beethovenovou Ódu na radost zpívalo současně dva tisíce lidí ze všech pěti kontinentů. Tak začal dne 7.2.1998 sportovní boj o olympijské medaile olympioniků ze 72 zemí světa.

Průběh her zvládli pořadatelé dobře, i když se museli vypořádat s proměnlivostí počasí, která mnohé překvapila. Kdybychom chtěli vyjádřit co dominovalo, krátce bych uvedl: japonská zdvořilost, japonská technika, japonská pozornost, bez bombastické reklamy a také japonská výběrovost: diváci se zúčastnili zápolení v některých sportech ve velkém počtu, v jiných sportech jich bylo poskrovnu. A ještě jeden důležitý rys. Hrami nežilo ani tak dvoumilionové Nagano tak intenzivně, jako jimi žil celý svět. Předseda českého olympijského výboru Milan Jirásek na závěr mimo jiné uvedl: „Doufám, že naše radost nebude prchavá, že se promítne i do našeho života. Sport je fenomén, který otvírá naši republice cestu do světa.“

Nemýlil se. Nagano opravdu žije dodnes a kdosi předpověděl, že tak bude ještě nejméně dalších sto let.

Naganu poprvé mohli změřit síly nejlepší hokejový hráči světa. NHL přerušila svoje soutěže a nejlepší hráči NHL zaujali pozice v národních týmech. To nesporně přispělo k zvýšení úrovně hokejového olympijského turnaje. Tato skutečnost se zavedla univerzálně a tak od každé další zimní olympiády bylo umožněno všem hráčům národních a mezinárodních soutěží, které dříve nebyvaly přerušeny, zúčastnit se her.

Také se od Nagana uskutečňuje růst pozornosti masmédií na vrcholné události, jako jsou zimní olympijské hry. Roste počet TV přenosů, rozšiřuje se publicita tisku, roste kvalita komentářů. Technický pokrok v přímých přenosech televize, ve fotografování, umožňuje zprostředkovat široké veřejnosti i ty často okem nepostřehnutelná, často velmi udivující detaily sportovního zápolení.

Právě tento technický pokrok přitahuje stále více příznivců na velkoplošné promítání na náměstích, k fandění v místnostech klubů, restaurací apod. Ale zde platí to základní: bez obdivuhodných výkonů a doslova strhujících bojů, bez nasazení a úspěchu našich sportovců by nebyl růst tohoto zájmu tak výrazný. Především vítězství českých hokejistů v olympijském turnaji je považováno za největší úspěch naší hokejové historie.

„O úspěšnosti jednotlivých zemí v získání olympijských medailí dává přehled níže uvedená tabulka. Nejúspěšnější zemí bylo Německo. Získalo 29 medailí, z toho 12 zlatých. Na druhém místě se umístilo Norsko, 25 medailí, z toho 10 zlatých. Na třetí příčce stanulo Rusko. Celkem 18 medailí, z toho 9 zlatých.

Česká republika se umístila v soutěži národů na čtrnáctém místě a získala po jedné medaili každého kovu.“⁴² Celkový přehled medailí:

⁴² Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 145. ISBN 80-902083-3-9.

Tabulka 5: Celkový přehled medailí

	ZLATO	STRÍBRO	BRONZ	CELKEM
1. Německo	12	9	8	29
2. Norsko	10	10	5	25
3. Rusko	9	6	3	18
4. Kanada	6	5	4	15
5. Spojené státy americké	6	5	4	13
6. Nizozemsko	5	4	2	11
7. Japonsko	5	1	4	10
8. Rakousko	3	5	9	17
9. Jižní Korea	3	1	2	6
10. Itálie	2	6	2	10
11. Finsko	2	4	6	12
12. Švýcarsko	2	2	3	7
13. Francie	2	1	5	8
14. Česká republika	1	1	1	3
15. Bulharsko	1	0	0	1
16. Čína	0	6	2	8
17. Švédsko	0	2	1	3
18. Ukrajina	0	1	0	1
18. Dánsko	0	1	0	1
20. Bělorusko	0	0	2	2
20. Kazachstán	0	0	2	2
22. Velká Británie	0	0	1	1
22. Austrálie	0	0	1	1
22. Belgie	0	0	1	1

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 145. ISBN 80-902083-3-9.

4. Inspirace a poučení z Nagana

Olympijské hry v Naganu zaujaly nejen sportovní veřejnost, ale postupně, jak naši sportovci dosahovali úspěchů, stály ve středu pozornosti celého národa. Téměř všichni Naganem žili.

Především se o to zasloužili naši hokejoví reprezentanti a jejich vítězný postup až k získání úspěchu největšího – zlatých olympijských medailí.

Úspěšné sportovní zápolení, série strhujících střetnutí v základní skupině, ve čtvrtfinále, semifinále a finále strhávaly stále více a více občanů ke sledování tohoto dramatu. Triumf hokejistů se stával triumfem celého národa. Velmi výstižně to vyjádřil Jan Děkanovský ve své publikaci: „Disciplína, přizpůsobivost, chytrost a schopnost improvizace, které byly pro úspěch v této soutěži nezbytné, se tímto mytizujícím posunem octly náhle v pozici atributů charakterizujících celý národ.“⁴³

Vítězství hokejistů ovlivnilo zájem široké veřejnosti i o další úspěchy našich olympioniků. Především o zápolení Kateřiny Neumanové. Její stříbrná a bronzová medaile, i umístění v dalších lyžařských soutěžích, to vše bylo od královny bílé stopy obdivuhodné.

I další sportovci podali řadu vynikajících výkonů a umístili se na čtvrtém, pátém, šestém místě. Podrobněji odkazují na zveřejňující přehled v předcházející části mé práce.

Česká republika získala tři medaile a umístili jsme se na čtrnáctém místě v soutěži národů.

Při dokumentaci olympiády v Naganu jsem zároveň přečetl řadu komentářů a shlédl některé televizní záběry a poslechl komentátory. **Televizní komentátor Robert Záruba a jeho další někteří spolupracovníci, Petr Vichnar, zpravodajové MF Dnes Václav Pecina, Ivan Hamřík, zpravodajové, komentátoři deníku, časopisů Právo, Sport,** tedy masmédiá na vysoké profesionální úrovni zprostředkovali našim občanům průběh her.

⁴³ Děkanovský, J. Sport, média, mýty. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2008, str.118. ISBN: 978-80-7363-131-4.

Zejména chci podtrhnout, že nejen přehledně přiblížili jednotlivé sportovní soutěže, strhující průběh hokejového turnaje, ale se jim podařilo vyzvednout klíčové momenty tohoto vrcholného světového zápolení, etické a další hodnotové stránky. Transformace naganských událostí do podoby literárních mýtů začala vlastně ještě v průběhu olympijského turnaje. Velký podíl na ohlasu hokejových bojů měl samozřejmě samotný průběh jednotlivých zápasů, ale následně i práce televize a jejich komentátorů – zejména Roberta Záruby. „Komentátoři dokázali velmi efektivně využít každé drobné události, jejichž skrytý potenciál se zdál být vhodný k rozvinutí do podoby příběhu, a častým opakováním se pak z takové historiky stala klíčová událost...“⁴⁴

Takových příběhů byla celá řada. Například konflikt Petra Svobody při zápase s Kazachstánem, vystoupení Vladimíra Růžičky v hráčské kabině, názorné vyzdvihování Dominika Haška, jeho píle a nezlomné vůle aj.

V Naganu se zrodili novodobí hrdinové a to jednotlivci, tak i pokud jde o hokej jak jednotlivci, tak celý kolektiv. Byli vyzdvihováni „zlatí hoši“ a celé zlaté mužstvo, i jednotlivci Hašek, Růžička, Jágr a další, jak jsem uvedl v předcházejících kapitolách.

Tyto vzory sportovců nejen obdivovala nemalá část naší společnosti, ale vzory sportovců, jejich umění, nasazení, vůle, profesionalita se staly stimulem k následování zejména mezi mládeží. Síla těchto vzorů přežívá dodnes. Inspirují začínající sportovce, mnoho mladých lidí si staví jako vzor nejen jejich výkon, ale i ty vlastnosti, které k úspěchu těchto vynikajících sportovců vedly.

V dubnu 2004 měla ve Stavovském divadle v Praze premiéru opera Nagano. Je to osobité umělecké dílo. Opera byla inspirována vítězstvím našich hokejistů v olympijské turnaji. Její tvůrci mimo jiné chtěli vyjádřit, jaké místo v dnešní společnosti sport zaujímá. Podařilo se upozornit na to, že sportovci do určité míry nahrazují tradiční hrdiny.

Pojetí opery je nadčasové. Má co říci i současnému divákovi. Připomíná velkou událost pro náš malý národ, přináší odlehčení i ironizaci.

⁴⁴ Děkanovský, J. Sport, média, mýty. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2008, str.120. ISBN: 978-80-7363-131-4.

Nagano se stalo inspirací nejen pro umělecké tvůrce, ale projevílo se v mnoha dalších sférách. V žurnalistice, v odborné literatuře, dodnes si mnoho lidí promítá DVD, které zaznamenalo sestřih z hokejového olympijského turnaje atd.

4.1. Vliv Nagana na vytváření vzorů

Důležitou otázkou pro zkoumání, je rovněž vliv Nagana na vytváření novodobých vzorů, novodobých hrdinů. Z literatury, tisku, časopisů, DVD atd. nejvíce jsou frekventováni: Dominik Hašek, Vladimír Růžička, Jaromír Jágr a střelec vítězného gólu s Ruskem Petr Svoboda.

Středem pozornosti našich i zahraničních novinářů byl výkon Dominika Haška. Deník VISA TODAY v článku „Další kanadský srdeční kolaps“ z reportáže o utkání Česká republika – Kanada vyzdvihnul nad jiné Haškov výkon. „To on se postavil do marše Kanadčanů za zlatem“, napsal.

Sean Rossiter v publikaci „Dominik Hašek“⁴⁵ píše: „Hlavním Dominikovým klíčem k úspěchu na Olympijských hrách byla skutečnost, že byl nejlepší ve hře jeden na jednoho. Dominátor věří, že v dnešní rychlé hře nemá brankář prakticky čas reagovat. Musí být připraven už předtím, než střela letí.“

Dominikův recept spočívá v nacvičení co největšího vykrytí prostoru branky. Během nácvičku se snaží udržet puk co nejdéle ve hře a vykryt první, druhou a někdy i třetí dorážku. Po třetí dorážce obvykle brankáři zbývá k vykrytí jediné hlava. A tak se Dominik naučil vyrážet puk přilbou.

„Protože chci zastavit každý puk, začal jsem zkoušet toto poněkud podivné vykrytí v praxi“, řekl Marku Brokerovi z The Jockey News. „Samozřejmě bych rád čelil střele v tom správném směru a zastavil ji, ale někdy se stane, že jste prostě v úplně špatné pozici. I to je součástí hry, a tak když už se to stane, snažím se zastavit puk možná výstředním způsobem, ale i to je způsob jak zabránit brance.“

⁴⁵ Sean Rossiter, Dominik Hašek. 1. vyd. Havl. Brod: Fragment, 1999. str. 42-43. ISBN 80-7200-380-1.

Jen hrstka brankářů tvrdě trénuje. Když při tréninku hráč Dominika v brance překoná, Dominik ho zadržuje na ledě, dokud se mu nepodaří jeho střely likvidovat. Jednou šel požádat Mika Pecu, aby se vrátil na led a střílel na branku. Mika Pecu, kapitán mužstva, už seděl v šatně, většinu výstroje odloženu. A tak si znovu natáhl mokré a studené věci na sebe a vrátil se na led. Proto je kapitánem Bufala.

Hokejoví fandové vědí, že Dominik má nejrychlejší hokejové nohy, vytrénované fotbalovým míčem. Je velmi pružný a ohebný a protahuje své svaly každý den. Umí udělat rozštěp a vykopnout střelu vedenou do horního rohu, nebo zaujmout tzv. motýlí pozici, při které zakrývá šest stop (přes 180 cm) mezi ledem a břevnem.

Protože Dominik vykryvá tak dobře led, střelci si obvykle myslí, že ho mohou překonat zvednutím puku nad něj. Ale čím blíže k bráně se dostanou, tím těžší je trefit horní roh. A Dominátor puk stejně obvykle chytí.

Používá svou vyrážecí rukavici, se kterou drží hokejku – jako další lapačku. Když letí střela vzduchem, upustí někdy hokejku, aby dopálil puk pryč. Když mu puk míří na pravou stranu, pustí hokejku a vykryje střelu pravou rukou.

Zásahy, které nás nejvíce ohromují, provádí Dominik natažený na zádech. Ví dobře, že brankář, který padl při první vyrážce puku, často inkasuje branku, když se sbírá na nohy.“

Dodnes se připomíná role kapitána „Zlatých hochů“ Vladimíra Růžičky. Snad právě proto, jak uvádí ve své publikaci Jaroslav Kirchner „Vladimír Růžička“⁴⁶, že vše co říká, „myslí vážně a je opravdové“. Zapůsobilo silně na mužstvo jeho vystoupení v kabině po první třetině zápasu z USA. Nikdo přesně neformuloval jeho proslov, ale je skutečností, že do druhé třetiny nastoupilo české mužstvo mnohem aktivněji a nakonec svým zlepšeným výkonem tým USA přehrálo. Tuto skutečnost sportovní komentátoři ihned transformovali do příběhu o klíčovém projevu kapitána Růžičky a tak vytvořili obraz tohoto veterána českého hokeje, který svou vůdčí úlohou vyburcoval své spoluhráče k vítězství v tomto čtvrtfinálovém zápase. K této epizodě se později

⁴⁶ Jaroslav Kirchner, Vladimír Růžička – příběh hokejové legendy. 1. vyd. Praha: ZEMS, 2003. str.184. ISBN 80-903-305-1-1.

přidávaly další a další výroky. Tak epizoda z části skutečná, z části přizpůsobivě medializována je stále živá a její aktér Vladimír Růžička v očích nejen hokejistů a dalších sportovců je velký vzor správné vůdčí postavy kapitána naganských vítězů. Příkladem je nasazení Jaromíra Jágra, který pro mužstvo v klíčových chvílích nastupoval ve dvou různých útočných řadách a také nasazení, bojovnost a vůle nejen hokejistů, ale i dalších olympioniků. Nejčastěji pak Kateřiny Neumanové a její boj o stříbrnou a bronzovou medaili, sdruženáře Milana Kučery a dalších.

4.2. Úloha médií při popularizaci sportu

V bakalářské práci uvádím některé skutečnosti proto, abych připomenul obrovskou a stále rostoucí úlohu médií při popularizaci sportu. Zejména pak, abych představil medializovaný sport jako distributora velkých kulturních vzorů a jeho důležitou společenskou roli.⁴⁷

Média se stále častěji zaměřují nejen na dramatický popis soutěží či zápasu, ale i na velmi významné hodnoty se sportovním zápolením spojené. Patří k nim:

Hodnota mravní.

Tradice, historické kontinuity, retrospektivní pohledy a tím i přiblížení důležitých momentů zápolení i po mnoha letech.

Přibližují a ukazují rozmanitost herních stylů, způsobů boje

Stále plastičtěji umí vytvářet příklad individuality každého jednotlivého sportovce a úlohu celého kolektivu (při kolektivních sportech)

Mnoho let přibližují inspirující detaily významného sportovního zápolení, které jsou nejen zajímavé, ale i velmi poučné. Když hodnotím publicitu, kterou, kterou jsem prostudoval o sportovním zápolení v průběhu XVIII. olympiády a roky po ní, tak Nagano a historické vítězství našich hokejistů je toho inspirujícím dokladem.

Už jsem se zmínil o vynikající práci našich zpravodajů a komentátorů při zprostředkování průběhu her naší široké veřejnosti. V této části své bakalářské práce se

⁴⁷ Děkanovský, J. Sport, média, mýty. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2008, str.150. ISBN: 978-80-7363-131-4.

chci zabývat ještě dalším poznatkem z této novinářské práce. Chci se pokusit ukázat, že novinářské Nagano přineslo do žurnalistiky větší nápaditost, dynamičnost, zanícenost. Reportáže měly mnohostranný charakter. Podněcovaly vlastenecké cítění, obdiv k výkonům našich hokejistů, i dalších sportovců. Z mnoha ukázek této vynikající práce českých zpravodajů a komentátorů jsem vybral ten, který patří k jedním z vrcholů. **Je to výňatek z knížky Roberta Záruby Přepište dějiny.**⁴⁸ Jde o část reportáže z boje o potup do finále mezi Českou republikou a Kanadou. Autor v ní mistrně kombinuje vylíčení průběhu hry s dalšími okolnostmi, které toto zápolení provázejí, s pocity a reakcemi hráčů a trenérů obou účastníků tohoto duelu. Vyjadřuje ve své postreportaži momenty, které vedly k vítězství nad tímto kanadským favoritem. Obrovské nasazení našich olympioniků, jejich individuální mistrovství, profesionalitu, soudržnost a semknutost celého kolektivu. Pročtěme pozorně podkapitolu „Kolem ramen“ a hned se nám vyjeví, jak neopakovatelné okamžiky závěru zápasu s Kanadou prožívali jednotliví hráči i celý kolektiv. Zařazuji tento obsáhlejší výňatek ze Zárubovy knížky, aby se o tomto mém hodnocení mohl autenticky přesvědčit každý, kdo bude číst tuto práci. Zárubova reportáž je novinářský odkaz pro budoucnost.

„Halou duní pochod samurajů, oba týmy se vracejí na led. Na ukazateli skóre je vítají dvě nuly. Hraje se opatrněji, naše šance už nevypadají tak přesvědčivě. Gretzky zkouší něco neobvyklého a na zteč posílá maják obrany Prongera. Haškův rozklek připomíná pancéřový bunkr. V první řadě galerie rodinných příslušníků zahákne Gretzkyho manželka Janet ukazováčky za prostředníky a tajné znamení svých rukou posílá na dálku svému muži.“

Vedle ní sedí prezident vsetínskému klubu Petr Husička, který může po zápase vydat svědectví o tom, jak těžce prožívala slavná herečka semifinálový boj. Gretzky se hlásí o střídání, skáčou čerstvé formace. Po levé straně se rozjíždí Martin Procházka. Zvukař televizního přenosu zachytí rychlé odrazy jeho bruslí na ruchový mikrofon u trestné lavice. Jakoby mi v levém sluchátku křupal čerstvě napadaný sníh. Patera se na útočné modré chystá překřížit. Na tuhle fintu zahranou z druhé strany nachytali kanadskou obranu při finále mistrovství světa ve Vídni. Tentokrát si zadáci v červených dresech dávají pozor a hlídají si každý „svého“ útočníka. Patera volí z mnoha řešení

⁴⁸ Záruba, R. Přepište dějiny. 1. vyd. Praha: Duel, 1998, str. 64 – 72. ISBN 80-86187-15-2.

Martin Procházka dostihne jako nejrychlejší bruslař šťastného střelce první.

„Góóóóóóóóóóóóóóóóóóóó!“

Kanadský rozhlasák si myslí, že jsem se zbláznil. Ale já sbírám hlasové síly a snažím se vsedě držet svou radost pod kontrolou. Jakkoli se to zdá divné, téměř se nehýbám.

„Jirka Šlégr dává góóóóóóóóóóóó!“

Kanada poprvé na turnaji ve třetí třetině prohrává.

KANADSKÝ NÁPOR: 1 – 1

Deset minut Marc Cawtord vydává směrem k ztuhlým kanadským zátylkům úsečné pokyny. Ivan Hlinka a Slavomír Lener točí pořád čtyři útoky. Je to jedno, protože všichni muži v bílých dresech brání s obětavostí, kterou tato země nepamatuje od husitských válek.

Vteřiny tečou pomalu jako hutný med. Zdí se, že soupeř nemá žádný nápad, kterým by překvapil naši obranu.

Dvě minuty. Gretzky zkouší svou specialitu – počká si na svém oblíbeném místě za brankou. Sedm chlapů se stěhuje před Haška, naši v přesile. Zkušený stratég tentokrát nevyčkává a vyjíždí zprava před branku. Dopita a Hašek hasí nebezpečí.

Střídáme. Hejduk zůstává sedět a s kladenskou dvojičkou skáče Rusinský. Lindros přebírá odpovědnost kapitána a převezve puk přes modrou a nabíjí kanón Shanahana. Bomba trefí Lindena do kalhot. Další rána vychází na nejtvrďšího střelce NHL Alla MacInnise. Hašek vyráží levým chráničem za branku, kde číhá Lindros. Zpětná přihrávka nachází Trevora Lindena. Jakoby chtěl zvěčnit kritickou pozici Linden chvíli počká a pak zápěstím nestihne zvednout puk nad připraveného srážce Haška. Těsně před toužebně očekávaným zákrokem však ránu zvedne nastavená hůl Richarda Šmehlíka. Letící puk se nadechne vzhůru a napíná síť v pravém horním koutu. Vyrovnáno!

K vítězství chybělo 63 VTEŘIN.

Co nestihli za celý zápas, chtějí služebníci javorového listu dohonit teď. Vrhají se z chutí do posledních sekund, jakoby jim vybojované prodloužení bylo málo.

Foote ještě 11 vteřin před sirénou prověřuje Haška.

VÍRA V NÁJEZDY.

„Boj ještě neskončil. Český tým podal fantastický výkon, ale bude ho muset nastavit.“ Chci zůstat decentní a nic chytřejšího mě nenapadá.

Richard Šmehlík, mezi těmi bourači vzadu snad nejvhodnější chlapík, jakého jsem kdy potkal, klopí pohled před krutou smůlou, která si ho vybrala za smutného pomocníka osudu.

„Točíme tři lajny.“ Ivan Hlinka to říká skoro bez emocí. Trenéři nesmí ani naznačit skleslost. Paterův útok v prodloužení nestřídá.

Petr Svoboda padá do přihrávky Yzermana. Musel, jinak by zůstal Promesu sám proti Haškovi. Rána po kotouči a po čepeli dotírajícího Kanadana bolí příliš. Svoboda odchází do kabiny.

Prvních pět minut prodloužení trvá jakési příměří. Nejtěžší chvíle působí naší obraně dvojice z Filadelfie: Briadamour uvolňuje Lindrose. Strneme – kanadský kapitán je v brankovišti nekrytý! Zpracování rychlého pasu mu naštěstí chvíli trvá, z úhlu se bekhendem neprosadí. Puk zůstává někde ve skrumáži. První ho najde Lindros, ale zamést pod Haškovi betony nestihne. Vrhá se k němu Růžička a obraným zákrokem svého života zachraňuje.

Poslední dvě minuty prodloužení Kanadané znovu zesilují stisk v naší třetině. Fleury najede do Haška, do střely Prongera skáče Šlágř, fantastickou možností Foota vykryje Dominik pádem na tyč, Růžička jezdí po ledě bez přilby. Poslední šanci rozhodnout si připraví Niewendyk, ale míří rovnou do Haška. Kanada obětovala v prodloužení všechny zásoby. Příští zápas ukázal, kolik sil odčerpala bitva o finále.

KOLEM RAMEN.

Hašek sedí v hlubokém předklonu na naší střídačce. Teď se ho netýká tento svět. Zůstává pohroužen do sebe. Někteří hráči po zápase přísahali, že na odchodu do branky procedil: „Dejte jeden gól, já zbytek vychytám“, ale Dominik si na nic takového nepamatuje.

Hala čeká rozuzlení nejdramatičtějšího semifinále v olympijských dějinách. Trenéři sepisují pětice střelců na samostatné nájezdy. Hlinka s Lenerem se zadrhnou na třetím řádku. Vytipovaný hráč odmítá jet. Jeho jméno se nikdy nikdo nedoví.

Počítal jsem jestli nasadí Martina Procházku, který se bekhendovým blafákem vyřadil při dovednostních soutěžích na loňském mistrovství světa. Třetí nakonec pojede Patera. Kdo pojede čtvrtý? Jágr by chtěl jet na konec, stejné přání má i Růžička. Ivan Hlinka napíše nejdřív Jágra a poslední místo nechává staršímu Růžičkovi.

Marc Crawford tvoří osudovou pětici sice obklopen asistenty, ale v podstatě platí jeho slovo. Podle výběru hráčů chtěl Haška hlavně překvapit. A k překvapení všech vynechal Gretzkyho!

Hlavní rozhodčí Bill McCrary přináší vyplněné formuláře do boxu hlasatele.

„Kanada půjde první, Československo Pak.“

„O.K Bille, nezapomeň, že bych před každým střelením rád představil střelce“, odtuší hlasatel.

Čároví podávají papírky. Na tom českém je chvatným, ale čitelným písmem Ivana Hlinky 5 jmen: Reichel, Ručinský, Patera, Jágr, Růžička. A v kolonkách brankářů Hašek s Čechmánkem. Zvedám oči a upoutá mě divný mumraj na naší střídačce. Pak se stane něco, co bere řeč – hráči se chytají kolem ramen! Touží po tomto vítězství. Celý život se učili hokej pro dnešní zápas. Na ledě si předávají dobyté pozice jako válečníci. Rozhodující chvíle chtějí prožít spolu, propojení rameny nechávají proudit víru v Dominika a pětici střelců. Přišlo to samo, nikdo nevelel: „Hej, chyt' se, teďka uděláme partu.“

„Teď už to může dopadnout jak chce, ale stejně to vyhraje“, napadá mě a musím se držet, abych to nevypustil do mikrofonu. Kanadáné by rádi udělali něco podobného, ale opičít se nemohou a nic vlastního je nenapadá. A tak zůstávají každý sám. Zeď bílých dresů nám dává psychickou sílu.

První jede na Haška Fleury a místo pro zakončení hledá nahoře. Dominik v pádu lehce zvedne puk a jede si odfouknout na lavici.

Robert Reichel jde na svůj nájezd skoro nedočkavě. Krouží ve středovém kruhu a na dálku si měří kanadského gólmána. Robert proměnil snad všechny penalty v životě. Při světovém poháru v Helsinkách, v NHL, kdysi za Litvínov ještě v československé lize. Nabírá dost velkou rychlost. Roy couvá zpátky, Robert se řítí a tři metry před cílem loupne zápěstím po své ruce. Roy se jen ohlédne – puk se od tyčky odráží do sítě.

„Góóóóóól. Vedeme! Vedeme 1-0.“

Spojený had na střídačce se trhá a těší se na šťastného střelce. Jen Hašek v klidu vyjíždí na své místo. Crawford na něj posílá veterána Raymonda Bouraja, asi nejpřekvapivější volbu z celé sestavy. V 37 letech umí Bouraje při All – Star Game sestřelit čtyři terče čtyřmi až pěti pokusy a pravidelně si odnáší trofej nejpřesnějšího střelce. Teď ale najíždí v úplně jiné situaci. Sází na lapačku, ale míří hodně mimo. Puk pleskne do plexiskla.

Martin Ručínský se pokusil o dlouhou kličku přes ruku, ale Roy si ho u tyčky pohlídal. Po dvou sériích platí náš těsný náskok.

Joe Niewendyk míchá kotouč a těsně před Haškem také přehazuje na bekhend, ale podebere ho špičkou hole pozdě. Dominik jistí jeho pohyb a nepovedená akce končí mimo.

Pavel Patera odseděl deset minut prodloužení na střídačce, ale jde na věc s kuráží. Při posledních třech krocích už tuším, že nasadí svou prověřenou klasiku – po náznaku bekhendového blafáku lehké posunutí po ruce a střela nahoru. Roy, který o nějakém Paterovi v životě neslyšel, zareagoval přesně.

Čtvrtá série zvyšuje tlak. Eric Lindros byl ke gólu nejbližší. Držel puk na holi, nechal si možnost na střelu doleva. Hašek musel na zem a protože kanadský vůdce sebral puk na bekhend, dostal se do nevýhodné pozice: maskou proti hráči. U ostatních brankářů to znamená téměř najisto konec možnosti sáhnout do rány a všechno je pak na střelci. Dominik si ale dokáže v pádu nastavit proti puku vyrážku, v druhém plánu se přetočit a překvapit ukolébávaného soupeře máchnutím lapačky. Lindros klepne o tyčku zvnějšku a padá pryč.

JÁGR MŮŽE ROZHODNOUT.

„Jardo, je to na Tobě“, odevzdává slovo Petr Vichnar.

Číslo 68 čeká do poslední chvíle. Pak vyletí střela, proti pohybu gólmana. Český národ vyskočil předčasně. Tyčka. Roy kroutí hlavou. Kanadskou řadu uzavírá Brendan Shanahan. Další pravák – pokud půjde na bekhendovou stranu, má to brankář s vyrážkou těžší. Takhle nějak si to srovnal kouč Crawford. Shanahan vyráží. Chvilí to opravdu vypadá, že se vydá cestou svých předchůdců. Ale ruce se znovu zavlní a drsňák má puk zase na forhendu. Hašek kopíruje jeho pohyb směrem zpět. V tu chvíli, kdy Shanahan překlopil puk zpátky na pravou stranu si byl Dominik jist zázrakem. Jen aby se kotouč na špatném ledě nepostavil na hranu. Hašek už je u tyčky a Shanahan pořád nestřílí. Nemá kam! Nahodí jen lehkou ranku na důkaz rezignace.

„Jóóó, je to tady, je to tady!“ Petr si zapnul spontánně svůj mikrofon a prudký výboj radosti řveme téměř synchronně.

„Jsme ve finále, jsme ve finále.“

Dominik skáče ve slavném záběru ke středu hřiště a divý se, kde jsou ostatní. Chvilku trvá, než se vyhákli ze stavebnice těl na střídačce a zavalili svého brankáře vděčností. Hašek si úplně proti svým zásadám sundává přilbu a líbá led.

Získal Hartovu cenu pro nejužitečnějšího hráče NHL, uznali ho za nejlepšího brankáře současnosti. Ale teprve dnes vlastně porazil Kanadu.“

Výňatek ze Zárubovy knížky dokumentuje celou škálu reportérských přístupů, slovních obrátů a jedinečných výrazů autora:⁴⁹

Už vlastní počátek – navození atmosféry nás vtáhne do hlediště japonského stadionu. Halou duní „Pochod samurajů.“

Výkony hráčů – „Haškův rozklek připomíná pancéřový bunkr“, Šlégrův gól „Šlégr naznačí střelu...“, Reichlův gól při penaltovém rozstřelu „Robert se řítí a tři metry před cílem loupne zápěstím...“.

Obětavost hráčů - „Svoboda padá do přihrávky...“, „vrhá se k němu Růžička a obranným zákrokem svého života Lindrosovi zabraňuje...“

Kolektivní morální soudržnost – „kolem ramen“, „spojený had na střídačce“, „chytěte se, teďka uděláme partu, nikdo nevelel...“

Skvělý profesionální přístup – „Točíme tři lajny“, říká Ivan Hlinka bez emocí. „Nesmí naznačit skleslost...“

Radost reportérů, radost hráčů – „Jsme ve finále, jsme ve finále...“, „Dominik Hašek skáče ve slavném záběru do středu hřiště...“ „Jóóó, je to tady, je to tady“ reportéři (Vichnar, Záruba) synchronně.

Dodnes připomínají média, hlavně televize, tyto okamžiky z Nagana. Dodnes to naplňuje mnoho hrdosti na naši vlast, naše hokejisty, na opravdový sport. Dodnes čerpají naši novináři z mistrovství svých „naganských kolegů“.

Komentování sportovních událostí má v moderní společnosti velmi značný vliv na nejrůznější sféry společenského života, na formování myšlení jako sport sám. Jeho význam spočívá v tom, že zprostředkovává a zároveň názorně formuluje ne stovky a tisíce přímých účastníků – diváků- sportovního zápolení, ale statisíce a miliony lidí u televizních obrazovek, rozhlasových přijímačích a příjemců na internetu. Čím je vyšší úroveň tohoto komentování, čím je větší a trefnější jeho osobitost a nápaditost, tím je i větší jeho vliv.

⁴⁹ Záruba, R. Přepište dějiny. 1. vyd. Praha: Duel, 1998, str.72. ISBN 80-86187-15-2.

Přítom řada sportovních výrazů používaná původně jen v mluvě sportovní se používá stále více i v mluvě politické, společenské ekonomické, kulturní. Tak například často slyšíme ve vyjadřování politiků sousloví jako: Tak na branku. Běh na dlouhou trať. Znovu získat ztracenou rovnováhu. Jednání, dění má své mantinely. Postavit si laťku vysoko...

U politiků je důležité, jak velký počet občanů dokáže oslovit, do jaké míry je umí zaujmout. I proto si stále častěji vypůjčují příklady z oblasti sportu, sportovní vzory a mluvu.

Také u hodnocení exponovaných například členů obecních samospráv se hovoří: Má nasazení jako Jágr, je dokonalý jako Hašek...Nebezpečí umí zahrát do autu ...V takovýchto ukázkách bych mohl pokračovat.

Paralely mezi sportem, politikou, ekonomikou jsou stále častější. Celou řadu takových příkladů bychom našli v publikaci Vladimíra Justa – Slovník floskulí.⁵⁰ Využívání mluvy v přeneseném významu, metafor, je stále méně jen věcí jazyka, stává se stále více reflexí našich zkušeností ze života, ze světa, který nás obklopuje.

Zejména při přenášení těchto metafor je důležité, jako v celém sportu, hrát fěr. Právě tuto skutečnost je namístě připomenout sportovním komentováním. Nejen fandit na vítězství, ale fěr hře. Je to důležité zejména proto, že nejvíce toto komentování zasahuje mladé lidi, jejich vědomí, formuje životní příklad, který přijímají emotivněji než populace starší.

Celá uvedená ukázka ukázka komentování Nagana je i ukázkou fair play, jako i vítězství hokejistů a celá jejich hra v Naganu.

4.3. Reprezentační hokej po Naganu

Naganský úspěch měl především velký pozitivní vliv na české hokejové úspěchy po roce 1998. Potvrdily to i léta 1999, 2000 a 2001. Třikrát po sobě získalo naše mužstvo na hokejovém mistrovství světa zlatou medaili: V roce 1999 v Oslo, v roce

⁵⁰ Vladimír Just, Slovník floskulí. 1. vyd. Praha: Academia, 2003. ISBN: 80-200-1153-6.

2000 v Petrohradu a v roce 2001 v Hannoveru. Karel Gutt a Jaroslav Prchal pojmenovali toto období tři let „Zlatý hatrick“.⁵¹

Oslo1999.

Turnaj se konal od 1.5. – 16-5.1999. Nejdříve v Oslo a Hamaru. Vrcholné zápasy hostil Lillehammer. Česká reprezentace nejprve zakolísala v zápase s Ruskem. Prohráli jsme 1:6 a ozvaly se hlasy, že asi brzy pojedeme domů. Remíza Slovenska s Ruskem 2:2 oživila naše naděje.

Potom naši porazili Švédy a postoupili mezi čtyři nejlepší týmy. Semifinále se tehdy hrálo na dva vítězné zápasy. Sčítaly se body a v případě stejného počtu bodů následovalo desetiminutové prodloužení. Když se nerozhodlo, přišly na řadu nájezdy. Při zápase s Kanadou došlo na penalty jako v Naganu. Na obou stranách padlo více branek než na naganské olympiádě. Nájezdy v poslední sérii rozhodl Jaroslav Špaček. Byli jsme ve finále.

O titul mistra světa jsme se utkali s Finy. „První zápas jsme vyhráli 3:1. Odvetu jsme prohráli 1:4, ale v prodloužení skóroval Jan Hlaváč a náhlá smrt ukončila nejen finále, ale i celý šampionát.“⁵²

„Byl to určitě můj nejdůležitější gól v kariéře“, tvrdil bez váhání střelec vítězné branky.⁵³

Uplynul rok od Zlatého Nagana a česká hokejová reprezentace vybojovala další zlato. Tentokrát na mistrovství světa 1999 v Norsku.

Ivan Hlinka a Josef Augusta.

Petrohrad 2000.

„Tým pro Petrohrad trenér Augusta nestavěl snadno. Na poslední chvíli se mu omlouvala jedna z plánovaných posil z NHL za druhou, k dispozici nebyla ani řada

⁵¹ Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str.286.
ISBN 978-80-903552-4-8.

⁵² Tamtéž

⁵³ Tamtéž

nováčků z domácí extraligy. A tak nakonec odjížděl s dvanácti nováčky. Ale turnaj jsme zahájili znamenitě. Ve skupině jsme porazili Norsko, Japonsko a dokonce i Kanadu.“⁵⁴

Pro Rusy příznivý vývoj u soutěžících mužstev o Stanleyův pohár, jehož závěrečná část se odehrává v době mistrovství světa umožnil, že za „sbornou“ mohli nastoupit vynikající hráči s NHL. A tak v bojích o mistra světa hráli za Rusko takoví vynikající hráči jako Bure, Žamnov, Jašin, Gončar a další. U našeho týmu byla situace odlišná. Někteří hráči z klubů NHL nebyli uvolněni.

Zatím co naši získali titul mistra světa, druhý v řadě, Rusové obsadili až jedenácté místo. Ve čtvrtfinále jsme porazili Lotyšsko, v semifinále Kanadu, a ve finále jsme vyhráli 5:3 nad Slovenskem.

Vyřazení mužstva Ruska nesli těžce i v politických kruzích: „Mnozí ruští poslanci a senátoři prohlásili, že hokejisté zhanobili svou zemi a že jejich prohry na šampionátu jsou národním ponížením.“⁵⁵

Mužstvo vedl do bojů Josef Augusta. Tisk psal, že lepší výkon si přát nemohl. Kapitán Josef Reichel uvedl: „Tohle mužstvo se semklo, aby vyhrálo jako tým...“⁵⁶

2001 Hannover.

Toto mistrovství světa znamenalo pro náš hokej mnoho, neboť se podařilo získat vítězný pohár po třetí za sebou. Přípravu zakončili trenéři Augusta a Martinec v dubnu. Mohli zařadit devět hráčů z NHL.

Jak si vedlo naše mužstvo - ve čtvrtfinále porazili Slováky 2:0. V semifinále se utkali se Švédy. Po samostatných nájezdech jsme vyhráli 3:2. Ve finále nás čekali Finové. Na počátku třetí třetiny vedli 2:0. Naše mužstvo jejich náskok srovnalo a v prodloužení jsme dali vítěznou branku. Tím kdo rozhodnul byl David Moravec.

⁵⁴ Gut, K., Prchal, J. Český hokej 1909/2003. 2. vyd. Praha: Olympia, 2004, str.143. ISBN 80-7033-813-x.

⁵⁵ Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str.293. ISBN 978-80-903552-4-8.

⁵⁶ Tamtéž

„Vítězstvím v Naganu a třetím zlatém vítězství po sobě v Německu, dosáhla celá zlatá generace českých hráčů obrovského úspěchu. Už kolem 70 let měl podobný počín na dosah tým kolem Ivana Hlinky, Vladimíra Martince, Milana Nového, Františka Pospíšila a Jiřího Holečka. V dávných dobách, kdy kralovala Kanada a po ní sovětská sborná, byly rozdíly mezi týmy mnohem větší. Česká hokejová dynastie se rodila i z dílčích neúspěchů. Po letech v zámoří se hráči zocelili, léty vyžrali. Nesmířili se s porážkami...“⁵⁷ A já bych velmi zdůraznil a podtrhl to, co je v samém závěru této citace: „Pochopili, co obnáší cesta za vítězstvím.“⁵⁸

Tato, v dějinách vývoje ledního hokeje u nás nejúspěšnější etapa mezinárodního zápolení o nejvyšší mety, nemohla být zakončena lépe, než získáním dalšího titulu mistra světa ve Vídni roku 2005.

Vídeň, Innsbruck 2005.

Pokud jde o možnosti využití hráčů na tomto šampionátu byla situace podobná jako v roce naganské olympiády. Rozdíl byl v tom, že NHL nebyla přerušena, ale vzhledem k jednání mezi hráči a vlastníky NHL, byla pozastavena. Tato situace dávala slibné možnosti pro nominaci těch nejlepších.

Do týmu ve Vídni bylo nominováno šest naganských reprezentantů, Milan Hnilička, Jaromír Jágr, Martin Ručinský, Martin Straka, Jiří Šlégr a Jaroslav Špaček. Trenérem byl další z naganského týmu – Vladimír Růžička.

Naši v prvním zápase měli za soupeře Švýcarsko. Zvítězili jsme 3:1. Také v druhém zápase ve skupině a to s Němci byl výsledek o dvě branky – a to 2:0. A d Kazachstánem jen 1:0. Slovensko jsme porazili vysokým rozdílem 5:1 a vyhráli jsme základní skupinu.

V osmifinále jsme hráli s Ruskem a Běloruskem. Zápas s Ruskem by mohl být nazván utkáním neproměňených šancí. Prohráli jsme 1:2. Byla to jediná prohra na vídeňském šampionátu. Následující zápas s Běloruskem ČR vyhrála 5:1.

⁵⁷ Bárta, P. Leschinger, M. 3.vyd. Ústí n. Orlicí: Flétna, 2005. str.252. ISBN 80-903652-0-5.

⁵⁸ Tamtéž

Ve čtvrtfinále jsme se utkali s USA. Česká republika zvítězila nad Spojenými státy až po samostatných nájezdech 3:2. Prohrávali jsme 0:2, ale skóre jsme srovnali ve třetí třetině. Vítězný gól dal Ručinský.

V cestě za vítězstvím byl naším nejtěžším soupeřem tým Švédska v semifinále. Rozhodnutí padlo v prodloužení. I tento zápas nakonec dopadl naším vítězstvím 3:2. A slova trenéra Růžičky po zápase? „Kluci byli fantastičtí. Dřeli, lezli po kolenou, do soubojů šli po hlavě. Dostali pukem a hráli dál. Patří ke špičce V NHL, ale tady vše podřídili úspěchu týmu.“⁵⁹

Ve finále nás čekal tým Kanady, který v semifinále porazil sbornou Ruska 4:3.

Toto finále bylo reprízou finálového utkání ve Vídni před devíti roky. Tehdy jsme Kanadu přehráli 4:2. Bylo to velmi cenné vítězství, neboť ve Vídni „nastartovalo“ naše mužstvo k dalším úspěchům.

Jak se vyvíjelo utkání ve Vídni: V páté minutě dal první branku Prospal. Trvalo čtyřicet jedna minut než se Ručinskému podařilo zvýšit na 2:0. V poslední minutě hráli Kanadčané přesilovku a odvolali brankáře. Čtyřicet tři sekund před koncem se Vašíčkovi podařilo pojistit naše skóre na 3:0.

Po návratu přišlo na Staroměstské náměstí v Praze přivítat vídeňské šampiony kolem třiceti tisíc nadšených fanoušků. Média oceňovala výkon celého mužstva. Zvláštní pozornost byla věnována Jágrovi a jeho zlomenému malíčku na levé ruce. V úrazové nemocnici v Brně ho naši lékaři ošetřili a Jágr přes rizika hrál se speciální dlahou, která se vešla do hokejové rukavice.

Obdobím „zlaté éry“⁶⁰ se nazývá v různých publikacích etapa v dějinách našeho hokeje od zlaté olympiády v Naganu v roce 1998 přes roky 1999, 2000 a 2001, kdy jsme po prvé v historii získali zlaté medaile třikrát po sobě, což se podařilo jen Kanadě a Sovětskému svazu.

⁵⁹ Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str.315. ISBN 978-80-903552-4-8.

⁶⁰ Tamtéž. str.293. ISBN 978-80-903552-4-8.

Tuto „zlatou éru“ završuje vítězství našich hokejistů na mistrovství světa v roce 2005 ve Vídni. Zde opět, jako v Naganu, mohl nastoupit do turnaje výběr těch nejlepších, neboť se nehrála NHL a soutěž o Stanleyův pohár.

V těchto letech zvlášť vyniklo hokejové mistrovství všech reprezentantů a trenérů „národáku“. Prokázala se síla vůle celého kolektivu, v němž každý měl své místo a nechal všechny své síly a celé své mistrovství na ledě. Výchozí inspirace byla pro naše hráče Zlatá medaile z Nagana – její poučná a inspirativní role stále trvá. A bude tomu i v dalších letech.

„Politické uvolnění a nastolení demokracie přineslo stejně jako ve společnosti mnoho nového i do hokeje...Následovalo nejúspěšnější období, jaké český hokej pamatuje. Zlatou éru vyšperkoval olympijský triumf na prvních otevřených hrách v Naganu 1998, zlatý hatrick na šampionátech v letech 1999 až 2001 a celkem jedenáctý titul na mistrovství světa 2005 ve Vídni.“⁶¹

Dějiny českého hokeje ovšem nepsaly jen velké turnaje a medaile. Stejně tak vedle okamžiků radosti a slávy, zahrnuje i pohnuté osudy, období hledání a často i velmi ostrých pŕetek. I přesto je svým způsobem zázrak, že se hokejová velmoc zrodila také uprostřed Evropy...Tomáš Král – prezident ČSLH.

O skutečnosti, že vítězství našich hokejistů v Naganu žije do dnešních dnů, vypovídá i rozhovor s odstupujícím předsedou českého olympijského výboru Milanem Jiráskem dne 1. listopadu 2012: „Nejsilnější olympijský zážitek je spojen s vítězstvím v nejprestižnějším hokejovém turnaji v Naganu 1998. Tam emoce člověka úplně stravovala. Když ve finále proti Rusku padl Svobodův rozhodující gól, zažil jsem pocit, který už se asi nikdy nemůže opakovat.“⁶²

⁶¹ Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str.5. ISBN 978-80-903552-4-8.

⁶² Macek, T., Grim, F. MF Dnes, 1. Listopad 2012, Praha, příloha B sport, str. 14. ISSN 1210-1168

ZÁVĚR

Z provedené dokumentace a zobecnění pramenů publikovaných ve sportovním a odborném tisku o naganské olympiádě, zvláště o vítězství našich hokejistů v olympijském turnaji, lze vyvodit závěr, že zvolené téma mé bakalářské práce je i po letech aktuální. Zkoumání této problematiky je účelné a prospěšné, a získané poznatky jsou inspirující pro dnešek. Zdaleka nelze pokládat studium této problematiky za ukončené.

Přínosnost studia a zevšeobecňování této události a její prezentace v masmédiích je dána jak vlastním jedinečným sportovním úspěchem našich hokejistů, jejich příkladným výkonem tak i skutečností, jak zaujala a ovlivnila značnou část našeho národa, jak inspirovala mladé sportovce k následování, jak pozvedla národní hrdost.

Pokud jde o samotnou hru našich hokejistů, jejich herní projev, naše i zahraniční masmédiá vyzvedávala řadu přívlastků v individuálním i kolektivním nasazení našich „zlatých hochů“, osobitost stylu českých hokejistů, kteří tuto kolektivní hru obohatili o některé taktické prvky, o způsob hry brankáře Dominika Haška, o umění obránců i útočníků. Prezentace přípravy některých našich hráčů měla vliv na další sportovce – následovníky.

Pokud jde o stránku morální přineslo vystoupení a výkony našich hokejistů vzory hodné k následování naší mládeží. Posílila vědomí, že dobrý výkon, jedineční úspěch je především závislý na soustavné poctivé přípravě. Také vnesla nové momenty a chápání fair play hry.

Úspěch našich hokejistů měl vliv v dalších oblastech společenského života, například na vnášení sportovní mluvy a různých příměrů do oblastí mimo sport, na poměrování toho kterého výkonu s výkonem a úspěchem „zlatých hochů“.

Značně se rozšířila a prohloubila tradice kolektivního fandění na náměstích, v restauracích, klubech a podobně. Tedy míst, kam mohou přijít větší skupiny fandů, zájemců, diváků. Přípravě takových vhodných prostor pro kolektivní fandění se věnuje po Naganu mnohem větší pozornost, než tomu bylo dříve.

Také v mezinárodní oblasti se stal český hokej velkým objevem a pojmem. Styl hry jména úspěšných hráčů a trenérů, významné okamžiky z hry jsou připomínána dodnes. Také poptávka po našich hráčích klubů NHL a dalších významných klubů v dalších zemích se zvýšila.

Olympiáda v Naganu byla ve středu pozornosti masmédií doma i v zahraničí. Oproti dřívějším olympiádám dostala i u nás doma i v některých dalších zemích světa širší prostor. Uskutečnil se rekordní počet televizních přenosů.

Práce našich sportovních reportérů a komentátorů se vyznačovala vysokou profesionalitou a obdivuhodnou nápaditostí. Podrobněji jsem se touto otázkou zabýval v předcházející kapitole a uvedl jsem konkrétní ukázky této práce. Rovněž tak je takovýto konkrétní příklad v příloze. Jejich přístupy, nápaditost, způsob komentování obohatily v nemalé míře naši sportovní žurnalistiku.

Je také pozitivním počinem, že naganské olympijské hry a zejména úspěch našich hokejistů se staly předmětem hlubšího zamyšlení a analýz v odborné literatuře, sportovním tisku, v televizi a rozhlasu v období po skončení her. Vzrostl počet publikací o hokeji a o jednotlivých hráčích z Nagana.

Pokud jde o míru pozornosti této významné události jakou bylo vítězství v turnaji století, domnívám se, že tento náš obrovský úspěch nenašel adekvátní odezvu. Dosud nebyla publikována kompletní analýza této významné události. Nesporně je stále prostor to i s odstupem času udělat. K patnáctému výročí tohoto našeho světového úspěchu by bylo možno zpracovat a vydat publikaci s postřehy, názory a rozhovory pokud možno se všemi „zlatými hochy“.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

BÁRTA PAVEL, LESCHINGER MARTIN. *Velké okamžiky ledního hokeje*. 3.vyd. Ústí n. Orlicí: Martin Leschinger- Flétna, 2005. ISBN 80-903652-0-5.

DĚKANOVSKÝ JAN. *Sport, média, mýty*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2008. ISBN: 978-80-7363-131-4.

ČERMÁK JOSEF. *VELKÁ VŠEOBECNÁ ENCYKLOPEDIÉ*. 1. vyd. Praha: Euromédia, 2010. ISBN 8086938948

GUT KAREL, PRCHAL JAROSLAV. *Český hokej 1909/2003*. 2. vyd. Praha: Olympia, 2004. ISBN 80-7033-813-x.

GUT KAREL, PRCHAL JAROSLAV. *100 let českého hokeje*. 1. vyd. Praha : AS – press s.ro., 2008. ISBN 978-80-903552-4-8.

JUST VLADIMÍR. *Slovník floskulí*. 1.vyd. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1153-6.

KIRCHNER JAROSLAV. *Slavný otec a syn*. 1. vyd. Praha: Ing. Miroslav Zukal - ZEMS, 2007. ISBN 978-87004-18-0.

KIRCHNER JAROSLAV. *Vladimír Růžička - příběh hokejové legendy*. 1. vyd. Praha: Ing. Miroslav Zukal - ZEMS, 2003. ISBN 80-903-305-1-1.

OSVALDOVÁ BARBORA. *Zpravodajství v médiích*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-2461-899-9.

OTTŮV SLOVNÍK. *Osobnosti Česko Ottův slovník*, Ottovo nakladatelství, 1.vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-7360-796-8.

PECINA VÁCLAV, SLAVÍK HERBERT, HAMŠÍK IVAN, XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998. ISBN 80-902083-3-9.

ROSSITER SEAN. *Dominik Hašek*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200-380-1.

SPORTOVNÍ RUBRIKY DENÍKŮ (MF Dnes, ISSN 1210-1168. Sport Góól!
ISSN 1805-0093) ze dne 19.2.1998 – 25.2.1998

ZÁRUBA ROBERT. Přepište dějiny. 1. vyd. Praha: Duel, 1998. ISBN 80-86187-15-2

ZÁZNAMY Z TEVIZNÍCH PŘENOSŮ ČT Z NAGANA (čtvrtfinále, semifinále,
finále). Praha 1998.

ZÁZNAMY Z INTERNETU O OH V NAGANU. [on line]. Dostupné z:
<http://www.ohf.cz/pohled/nagano.html>

ZPRAVODAJSTVÍ ČTK - [on line]. [cit. 2012- 11-19]. Dostupné z:
<http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/?cx=015063378310467493850%3Ac3mzbcpxokw&cof=FORID%3A11&ie=UTF-8&q=nagano>

SEZNAM TABULEK

- TABULKA 1: VÝSLEDKY HOKEJOVÉHO „TURNAJE STOLETÍ“
- TABULKA 2: UMÍSTĚNÍ NAŠICH REPREZENTANTŮ NA XVIII. OH
- TABULKA 3: VÝSLEDKOVÁ LISTINA XVIII.ZIMNÍCH OLYMPIJSKÝCH HER V NAGANU
- TABULKA 4: KONEČNÁ TABULKA - HOKEJ ŽENY
- TABULKA 5: CELKOVÝ POČET MEDAILÍ

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – Z PUBLIKACE SLAVÍK, PECINA, HAMŠÍK, NAGANO 98.....	I
PŘÍLOHA B – DOMINIK HAŠEK V NAGANU	II
PŘÍLOHA C – KAPITÁN VLADIMÍR RŮŽIČKA A JAROMÍR JÁGR	III
PŘÍLOHA D – JAROMÍR JÁGR.....	IV
PŘÍLOHA E – SLAVOMÍR LENER, IVAN HLINKA, JIŘÍ DOPITA A ROBERT LANG ...	V
PŘÍLOHA F – TAK SE RADUJÍ OLYMPIJŠTÍ VÍTĚZOVÉ.....	VI
PŘÍLOHA G – DOMINIK HAŠEK A KATEŘINA NEUMANNOVÁ	VII
PŘÍLOHA H – KATEŘINA NEUMANNOVÁ.....	VIII
PŘÍLOHA I – ŠŤASTNÝ KOUČ HLINKA NA STAROMĚSTKÉM NÁM. V PRAZE.....	IX
PŘÍLOHA J – DOMINIK HAŠEK NA STAROMĚSTSKÉM NÁMĚSTÍ.....	X
PŘÍLOHA K – STAROMĚSTKÉ NÁMĚSTÍ PŘI FINÁLE ČESKO - RUSKO.....	XI
PŘÍLOHA L – MISTŘI SVĚTA 2001	XII

PŘÍLOHY

Příloha A - publikace Slavík, Pacina, Hamšík, Nagano 98

HOKEJ
FINÁLE
ČESKÁ REPUBLIKA – RUSKO 1:0

NAGANO '98 / 131
neděle
22. února

Úspěch, jaký přežije věky: Hokejisté jsou zlatí

Zvuk sirény, konec zápasu. Porážíme Rusko 1:0. Hokejky letí do kouta, ruce nad hlavu – zlato! Hraje se česká hymna, hráčům probíhá v hlavě celá kariéra.

„Tohle byla nejhezčí hymna, jakou jsem kdy slyšel,“ vypravil ze sebe dojatý Dominik Hašek, hrdina mužstva, hrdina olympiády a teď zrovna král celé země. „Nejradši bych teď ukončil sezónu a zůstal doma,“ vyznal se Jaromír Jágr, který se konečně dočkal úspěchu v národním týmu, po kterém bytostně toužil. Trenér Ivan Hlinka byl hluboce dojatý. „Nechci dělat chytrýho, pač mám v sobě šampaňský a nějakou tu vodu,“ rozšafně si vychutnával triumf. „Ale bylo fajn, jak Rusové museli přijet a podat nám ruku jako vítězům. Zažili jsme si doby, kdy to bylo opačně.“

Vyprodaná hala v Naganu spontánně tleská vítězům. Předseda Mezinárodního olympijského výboru Juan Antonio Samaranch věší hrdinům medaile na krk, rozjařený Jágr mu místo poděkování zasalutoval. Několik drsných mužů má v očích slzy. Dva muži, kteří byli v podezření, že se nemají v lásce, se při hymně drží za ruce na znamení jednoty. Jaromír Jágr a Robert Reichel. Kapitán Vladimír Růžička mává nepřítomně státní vlajkou. Ještě mu nedochází, co dokázal. Po Raškovi je druhým Čechem, který má olympijské zlato i stříbro. „Ještě nikdy jsem při hokeji nebrečel,“ řekl později pohnutým hlasem. „Hlavou se mi během té hymny prohnala celá kariéra už od žáků, když jsem začínal.“

Národní tým dosáhl úspěchu, jaký zřejmě přežije věky. Je to nejen první olympijské zlato pro český hokej, ale teprve druhé ze zimních

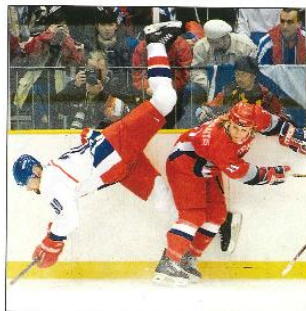
her v historii země. A to na turnaji, kam poprvé směly všechny hvězdy z NHL, a soutěží se proto říkalo turnaj století nebo turnaj snů. Mužstvo navíc postupně porazilo tři hokejové velmoci: Ameriku, Kanadu a Rusko.

„Porazili bychom každého,“ řekl kapitán Růžička. „Ale už není koho, je po turnaji.“ Ivan Hlinka nerad řeční, a tak životní úspěch shrnul stručně: „Porazili jsme Ameriku, porazili jsme Kanadu a porazili jsme Rusko. Proboha, co k tomu mám říct víc?“

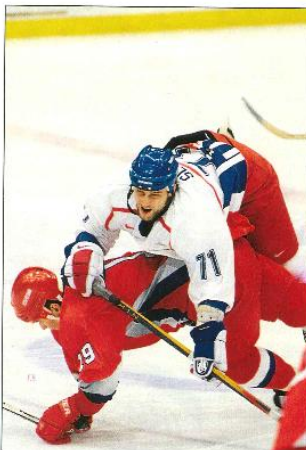
Hokejisté byli dojatí, jak je na dálku podporovala celá země. „Večer jsem si četl ty faxy, co jich sem chodí stovky, a byl jsem naměkko,“ vykládal gólman Hašek. „Pěkně nás to vyhecovalo.“

Celý tým hned po zápase začal šilet nedočkavostí, až bude moci pozdravit davy na Staroměstském náměstí v Praze. „Kolik je tam lidí? Osmdesát tisíc? Panebože,“ žasl obránce Jiří Šlégr.

Rozjaření hráči měli málo času na oslavy přímo v Naganu. Ráno je čekal odlet speciálem, který čekal v Tokiu. „Jen abychom domů vůbec doletěli,“ varoval Jágr. „Na palubě bude určitě alkohol, aby nás nemuseli vynášet. Nebo abychom nemuseli přistát nouzově v Rusku. Tam by nás asi žádná davy nevířaly.“

Kasparaitsův bodyček na Dopitu

Strážka Šlégra a Kravčuka

Na Haška tvrdě dopadá Němčinov

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 131. ISBN 80-902083-3-

Příloha B - Dominik Hašek v Naganu

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 116. ISBN 80-902083-3-9

Příloha C - Kapitán Vladimír Růžička a Jaromír Jágr

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 82, 83. ISBN 80-902083-3-9

Příloha D - Jaromír Jágr

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I. XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 54. ISBN 80-902083-3-9

Příloha E - Slavomír Lener, Ivan Hlinka, Jiří Dopita a Robert Lang

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. Český hokej 1909/2003. 2. vyd. Praha: Olympia, 2004. str. 116.
ISBN 80-7033-813-x

Příloha F - Tak se radují olympijští vítězové

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str. 274
ISBN 978-80-903552-4-8

Příloha G - Dominik Hašek a Kateřina Neumannová

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str. 284
ISBN 978-80-903552-4-8

Příloha H - Kateřina Neumannová

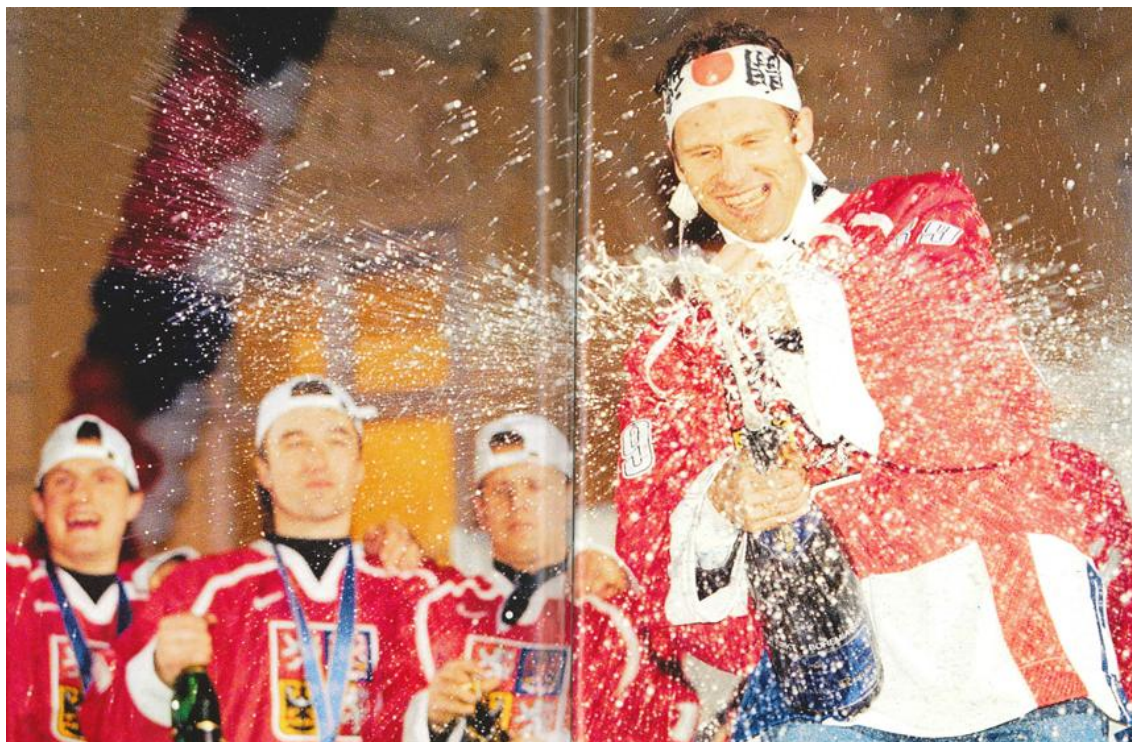
Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I., XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str.11. ISBN 80-902083-3-9

Příloha I - Šťastný kouč Ivan Hlinka na Staroměstském náměstí v Praze

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str. 283.
ISBN 978-80-903552-4-8

Příloha J - Dominik Hašek na Staroměstském náměstí

Zdroj: Slavík, H., Pacina, V., Hamšík, I., XVIII zimní olympijské hry Nagano 98. 1. vyd. Praha: Anagram, 1998, str. 151. ISBN 80-902083-3-9

Příloha K - Staroměstské náměstí při finále Česko – Rusko

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str. 282.

ISBN 978-80-903552-4-8

Příloha L - Mistrři světa 2001

Zdroj: Gut, K., Prchal, J. 100 let českého hokeje. 1. vyd. AS – press s.ro., Praha 2008. str. 294.

ISBN 978-80-903552-4-8

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Ján Zvara

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: kombinované

Název práce: Olympiáda v Naganu a český hokej. Sportovní výsledky a tiskový ohlas.

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 56

Celkový počet stran příloh: 12

Počet titulů české literatury a pramenů: 16

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: Mgr. Evžen Staněk